

Bibliografie Industriële Archeologie & Industrieel Erfgoed in België(XIII)

Patrick VIAENE

Assistent aan de Hogeschool Gent, Departement Academie
Voorzitter SIWE (Steunpunt Industrieel & Wetenschappelijk Erfgoed vzw)

Ten geleide

Deze bijdrage vormt de dertiende aflevering van de reeks 'Bibliografie industriële archeologie & industrieel erfgoed in België'. De afleveringen 1 tot en met 12 vindt men in de TIC-delen nrs. 35, 39, 44, 47, 52, 56, 63, 67, 71, 80 en 84.

In dit dertiende bibliografisch vervolgdeel, waarvan de redactie op 15 augustus 2004 werd afgesloten, werden traditiegetrouw naast recente titels ook een aantal oudere, niet eerder vermelde bijdragen opgenomen. In dit vervolgdeel werd bovendien extra aandacht gegeven aan de vermelding van een relatief groot aantal publicaties in rubriek 'O' (Selectie internationale werken). Een aantal van deze boeken- en tijdschriftentitels werd met de gewaardeerde hulp van Brigitte De Meyer geselecteerd uit de MIAT-bibliotheek.

Wat de gevolgde methode betreft werden de stelregels, geformuleerd in de eerste edities, verder gevuld. De nummering van de titels loopt dus gewoon door. Onze bibliografie-deel XII eindigde met het nummer 4140. We beginnen dus deel XIII met nummer 4141 en eindigen met nummer 4521 (390 nieuwe titels).

We herhalen traditiegetrouw dat de samensteller, die onlangs voorzitter werd van SIWE (waarover meer informatie op website www.siwe.be) alle opmerkingen, suggesties en eventuele aanvullingen vanwege de lezers ten zeerste op prijs stelt. Opmerkingen kunnen rechtstreeks doorgegeven worden op mailadres paiviaene@hotmail.com. We hopen dat deze bibliografie verder een nuttig instrument mag zijn bij de zoektocht van de lezers naar industrieel archeologische literatuur.

Belangrijkste gebruikte afkortingen

A.G.R. = Archives Générales du Royaume

A.I.S. = Archéologie Industrielle de la Sambre asbl

Diss. = Dissertation (Verhandeling)

DGATL-DMSF = Direction Générale de l'Aménagement du Territoire et du Logement - Division des Monuments, Sites et Fouilles

GRSMA = Groupe de recherches Souterraines en Milieu Artificiel

KAW.LSKB = Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België

K.U.L. = Katholieke Universiteit Leuven

MIAT = Museum voor Industriële Archeologie en Textiel

M&L = Monumenten en Landschappen (Tijdschrift)

P.I.W.B. = Patrimoine Industriel Wallonie-Bruxelles asbl

SIWE = Stichting Industrieel en Wetenschappelijk Erfgoed vzw

TIC = Tijdschrift voor Industriële Cultuur

TICCIH = The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage

U.C.L. = Université Catholique de Louvain (-la-Neuve)

U.E.M. = Université de l'Etat de Mons(en-Borinage)

U.G. = Universiteit Gent

U.L.B. = Université Libre de Bruxelles

V.C.M. = Contactforum voor Erfgoedverenigingen

Verhandl. = (Licentiaats- of Doctoraats)Verhandeling

V.U.B. = Vrije Universiteit Brussel

V.V.I.A. = Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie vzw.

Indeling in rubrieken

- 0. Selectie internationale werken
- 0.1 Naslagwerken & Bibliografieën
- 0.2 Buitenlandse tijdschriften
 - 1. Bibliografie (België)
 - 2. Tijdschriften (België)
 - 3. Theorie, definities en methodologie
 - 4. Historiografie
 - 5. Bronnen
 - 5.1 Iconografie
 - 5.2 Documenten
 - 5.3 Materiële bronnen
 - 5.4 Mondelinge bronnen
 - 6. Behoud, wetgeving en monumentenzorg
 - 7. Renovatie, hergebruik en toerisme
 - 8. Musea
 - 9. Gidsen, inventarissen en routes
- 10. Regio en stad
 - 10.1 België (algemeen)
 - 10.2 Vlaanderen
 - 10.3 (Provincie) Antwerpen
 - 10.4 Limburg
 - 10.5 Oost-Vlaanderen
 - 10.6 West-Vlaanderen
 - 10.7 Wallonië
 - 10.8 Hainaut (Henegouwen)
 - 10.9 (Province de) Liège (Luik)
 - 10.10 Luxembourg (Luxemburg)
 - 10.11 (Province de) Namur (Namen)
 - 10.12.1 Vlaams-Brabant
- 10.12.2 Brabant Wallon (Waals-Brabant)
- 10.12.3 Brussel / Bruxelles
- 11. Productie en productie
 - 11.1 Land- en tuinbouw
 - 11.2 Grond- en delfstoffen
 - 11.3 Energie & motoren
 - 11.4 Industrieën op agrarische basis
 - 11.5 Textiel
 - 11.6 Confectie / Kleding
 - 11.7 Metaal & non-ferro
 - 11.8 Chemie
 - 11.9 Glas
 - 11.10 Keramiek en steen
 - 11.11 Papier & drukkerijen, houtverwerking
 - 11.12 Vervoer & communicatie
 - 11.12.1 Scheepvaart
 - 11.12.2 Spoorwegen, tram & bus
 - 11.12.3 Rijtuigen
 - 11.12.4 Post, telegraaf & telefoon
 - 11.13 Bouwnijverheid, huisvesting & architectuur
 - 11.13.1 Huisvesting
 - 11.13.2 Architectuurgeschiedenis
 - 11.14 Distributie, handel & stapelplaatsen
 - 11.15 Hygiëne & comfort
 - 11.16 Ontspanning & opvoeding
- 12. Historische geografie & vorming van het landschap
- 13. Geschiedenis van de techniek

Index: Namen van auteurs met verwijzingen

0. Selectie internationale werken

0.1 Naslagwerken & Bibliografieën

- (4141) Maria A. ALMOSER FERREIRA, José Francisco RODRIGUES, *Museums of Science and Technology*. Lisboa (Lissabon), (Fundação Oriente) 1998.
- (4142) Hans-Peter BÄRTSCHI, *Der endliche Fortschritt. Unterwegs Zur zerstörung der Industriekultur*. Zürich, (Orell Füssli Verlag) 2002.
- (4143) Jacques BONTE, *Patrons textiles. Un siècle de conduite des entreprises textiles à Roubaix-Tourcoing 1900-2000*. Lille, (La Voix du Nord) 2002.
- (4144) Toon BOSCH, *Om de macht over het water. De Nationale Waterstaatsdienst tussen staat en samenleving, 1798-1849*. Zaltbommel, (Europese Bibliotheek) 2000.
- (4145) Claudine CARTIER, *L'héritage industriel, un patrimoine*. Besançon, (Services Culture Editions Ressources pour l'Education Nationale) 2003.
- (4146) Gillian DARLEY, *Factory. (Objekt Series)*. London, (Reaktion Books Ltd.) 2003.
- (4147) Wolfgang EBERT (red.), *European Route of Industrial Heritage ERIH*. Duisburg, (ERIH / Deutsche Gesellschaft für Industriekultur e.V.) s.d.
- (4148) Stephen FLOARE, *Digitale revolutie. 20^e eeuwse uitvindingen*. Harmelen, (Ars Scribendi) 2000. Vertaling van: Digital revolution. East Sussex, (Wayland publishers LTD.) 1998.
- (4149) Axel FÖHL (red.), *Neuer Nutzen in alten Industriebauten. Dreissig Jahre Industriedenkmalpflege in Deutschland*. Berlin, (Vereinigung der Landesdenkmalpfleger in der Bundesrepublik Deutschland. Arbeitsgruppe Industriedenkmalpflege) 2003.
- (4150) B. GILLE, *L'évolution de la technique sidérurgique: Esquisse d'un schéma*. In: *Revue Hist. des Mines Sidérurgiques* (Fr.) 1970, nr. 2, p. 121-216.
- (4151) J.J. HAVELAAR, *De Stichting Fabrieks-schoorstenen - STIF*. In: *Erfgoed van industrie en techniek*, jg. 10, nr. 1, maart 2001, p. 28-32.
- (4152) Hans H. HINTERHUBER, Harald PECHLANNER, Kurt MATZLER, *IndustrieErlebnisWelten. Vom Standort zur Destination*. Berlin, (Erich Schmidt Verlag GmbH, 2004).
- (4153) Judith H. HOFENK DE GRAAFF, *Geschiedenis van de textieltechniek. Een drieluik*. Amsterdam, (Centraal Laboratorium) 1992.
- (4154) Ole HYLDTOFT, *TICCIH's XII International Congress Moscow*. In: TICCIH-Bulletin, nr. 22, herfstnummer 2003, p. 3-4.
- (4155) David JENKINS (Ed.), *The Cambridge history of Western Textiles <2 delen>*. Cambridge, (University of Cambridge Press) 2003.
- (4156) Emery L. KEMP (Ed.) *Industrial Archaeology: Techniques*. (Elberly Collection of Arts & Sciences). Marabar (Florida), (Krieger Publishers and Company) / (Edited by the Institute for the History of Technology and Industrial Archaeology, West Virginia University) 1996.
- (4157) Rainer KLENNER, *ERIH - The European Route of Industrial Heritage. Ein Beitrag zur Verankerung der Industriekultur im Tourismusbereich*. In: *Industrie-Kultur*, aflevering 25, 2003, nr. 4, p. 26-29.
- (4158) Olef KOEKBAKKER, *Cultuurpark Westergasfabriek. Transformatie van een industrieterrein*. Rotterdam, (NAI-uitgevers) 2003.
- (4159) *Le béton et les monuments historiques*. <Themanummer van het tijdschrift> MONUM, Editions du Patrimoine, nr. 16, (Parijs), maart 1997.
- (4160) Thomas LE ROUX, *La Maison des Métallos et le bas Belleville. Histoire et patrimoine industriel à Paris*. Parijs, (Editions Créaphis) 2003.
- (4161) Jean-Noël MATHIEU (dir.), *La reprise des monuments. Pratiques de la réutilisation sur 40 sites en Europe aujourd'hui*. Paris, (Editions du Moniteur) 2003.
- (4162) Jack MEADOWS, *Geschiedenis van de wetenschap*. Aboude, (Uitgeverij Uniepers) s.d. Vertaling van: The Great Scientists. Oxford, (Andromeda Oxford) s.d.
- (4163) Stephen MOSLEY, *The chimney of the world. A history of smoke pollution in Victorian & Edwardian Manchester*. Cambridge, (The White Horse Press) 2001.
- (4164) Laura OTIS, Networking. *Communication with bodies and machines in the nineteenth Century*. Chicago, (University of Michigan) 2001.
- (4165) PIE-RAPPORTENREEKS (35 delen): 1. *Compendium bruggen*. 2. *Suiker-, suikerwerk-, cacao- en chocolade industrie*. 3. *Glas- en glasbewerkingsindustrie*. 4. *Zuivel- en melkproduktenindustrie*. 5. *Slachterijen, vleeswarenindustrie en visverwerkingsinrichtingen*. 6. *Bierbrouwerijen*. 7. *Grofkeramische industrie*. 8. *Watertorens in Nederland*. 9. *Graanbewerking- en graanproduktenindustrie*. 10. *Afvalwaterzuiveringsinrichtingen*. 11. *Papierindustrie*. 12. *Aardappelmeelindustrie*. 13. *Handleiding herbestemming van industrieel erfgoed*. 14. *Diamantbewerkende industrie*. 15. *Bruggen als industrieel erfgoed. Rapport waardering en selektie*. 16. *Kalk en cement*. 17. *Houtindustrie*. 18. *Lederindustrie*. 19. *Roerend mee eens. Beleidsadviezen*.

roerend erfgoed. 20. Plantaardige olie- en margarine industrie. 21. Grafische industrie. 22. Industrielandschap de Zaan. 23. Het industrieel landschap in de haven van Rotterdam. 24. Gemalen. 25. Tabakverwerkende industrie. 26. Gasproductie en gasdistributie. 27. Strokarton industrie. 28. Vlas- en linnenindustrie. 29-30. Wolindustrie. 31. Wasserijen. 32. Krachtwerktuigen. 33. Basismetaalindustrie. 34. Waterwinning en -distributie. 35. Distilleerderijen. Zeist. (Projectbureau Industrieel Erfgoed) 1995-1997.

(4166) Massimo PREITE, Gabriella MACIOCCO e.a., *Archeologia industriale in Amiata. Il recupero del patrimonio minerario, la bonifica del siele e la costruzione del parco*. Firenze, (Alinea) 2002.

(4167) Jürgen SCHWARK, *Tourismus und Industriekultur. Vermarktung von Technik und Arbeit*. Berlin, (Erich Schmidt Verlag GmbH.) 2004.

(4168) Ismaïl SERAGELDIN, Laurence Pays-JEANNENEY, *A Science Museum for Alexandria*. In: *La Revue, Musée des arts et métiers* (Parijs), maart 2002.

(4169) Daniel RABREAU, *La saline royale d'Arc-et-Senans. Un monument industriel: allégorie des Lumières* (Collection 'Les destinées du patrimoine'). Paris, (Belin-Herscher) 2002.

(4170) Rinke VAN BRENKELEN, *Getuigen van een wereld die verdween. Monumenten van bedrijf en techniek in Amsterdam*. Amsterdam, (Bureau voor Monumentenzorg) 1996.

(4171) C.H. VAN ELDIK, *De zweefbrug: een brug-type dat de opkomst van de auto niet overleefde*. In: *Erfgoed van Industrie en Techniek*, jg. 12, nr. 2, juni 2003, p. 34-46.

(4172) Patrick VIAENE, *From Russia with love ! Verslag van het XIId Internationaal congres voor het Behoud van het Industrieel Erfgoed: Moskou - Ekaterinenburg - Nighny-Tagil, 10-17 juli 2003*. In: *SIWE-Magazine*, nrs. 15-16, december 2003, p. 2-11.

(4173) Patrick VIAENE, *Een tweede leven voor stilgelegde cokesfabrieken in de Ruhrstreek*. In: *SIWE-Magazine*, nr. 17, 2004, p. 13-19.

(4174) C.H.R.T. WEEVERS, *Centrum voor Industrieel en Mobiel Erfgoed (CIME) te Amsterdam*. In: *Erfgoed van Industrie en Techniek*, jg. 12, nr. 1, maart 2003, p. 18-22.

(4175) Gavin WEIGHTMANT, *What the industrial revolution did for us*. Milton Keynes, (BBC-Books / The Open University) 2003.

(4176) Denis WORONOFF, *La France industrielle. Gens des ateliers et des usines 1890-1950*. Paris, (Editions du Chêne-Hachette) 2003.

0.2 Buitenlandse tijdschriften

(4177) Hoogovens Historisch, Blad van de Stichting Industrieel Erfgoed Hoogovens. Beverwijk, 1999-.

1. Bibliografie (België)

(Zie ook: 4190, 4306, 4437)

(4178) Jean-Pierre DUCARTELLE, *Notes bibliographiques 2002-2003*. In: *Bulletin périodique de l'ASBL Les amis du Musée de la Pierre de Maffle*, nr. 18, december 2003.

(4179) B. INDEKEU, F. GEERTS, *Licentiaatsverhandelingen en proefschriften over Limburgse onderwerpen: een bibliografisch overzicht over de periode 1970-1990*. In: *Limburg. Het oude Land van Loon*, jg. 74, 1995, nr. 1, p.37-63.

(4180) W. MIESSEN, *La Communauté germanophone de Belgique, bibliographie: 1945-2002, 2 tomes*. Brussel, (A.G.R.) 2003.

(4181) *Ons Heem. Het tijdschrift van het Verbond voor Heemkunde. Deel 1. Bibliografie*.

's Gravenwezel, (Verbond voor Heemkunde) 1999.

(4182) Eva VAN HOYE, *Ons Heem 1942-1999. Deel II. Index*. 's Gravenwezel, (Heemkunde Vlaanderen) 2002.

(4183) Patrick VIAENE, *Bibliografie industriële archeologie en industrieel erfgoed in België (XII)*. In: *TIC*, deel 84, 2003 nummer 4, Cahier 28 bis, p. 2-14.

2. Tijdschriften (België)

(4184) *Les Nouvelles du Bois du Cazier*. Charleroi, 2004-.

(4185) *Van mensen en dingen. Tijdschrift voor Volkscultuur in Vlaanderen*. Brussel, 2003-.

3. Theorie, definities & methodologie

(Zie ook: 4142, 4145, 4156, 4189, 4203)

(4186) J. PEETERS, *Geschiedenis en oudheidkunde tegenover wetenschap en techniek*. In: *Ons Heem*, jg. 30, nr. 6 (1976), p. 189-195.

(4187) Peter SCHOLLIERS, *De krampachtige relatie tussen industriële archeologie en economische geschiedenis. Een renovatie-essay*. In: *NEHA-Bulletin voor economische geschiedenis*, jg. 17 (2003) nr. 2, p. 3-21.

4. Historiografie

(Zie ook: 4145, 4201)

(4188) Gita DENECKERE, Bruno DE WEVER (red.), *Geschiedenis maken. Liber amicorum Herman Balthazar*. Gent, (Tijdsbeeld i.s.m. Universiteit Gent, AMSAB & Instituut voor Sociale Geschiedenis) 2003.

(4189) Eric VANHAUTE, Jos DE BELDER, *Sporen en trajecten. Geschiedenis van industrie en bedrijf in de 19^e en 20^e eeuw*. In: Gita DENECKERE, Bruno DE EVER (red.), *Geschiedenis maken. Liber amicorum Herman Balthazar*. Gent, (Tijdsbeeld i.s.m. U.G. & AMSAB), p. 175-188.

5. Bronnen (algemeen)

(4190) Patricia VAN DEN EECKHOUT, *Naslagwerken voor de studie van de hedendaagse samenleving*. Brussel, (VUB Press) 1991.

5.1 Iconografie

(Zie ook: 4176, 4284, 4302, 4368, 4369, 4456, 4463, 4490, 4503)

(4191) Stefano DELPRETE e.a., *High-tech 19e eeuw. Machines*. Gribaudo, (Cavallermaggiore / Rebo-productions) 2002.

(4192) Marc DUBOIS, Pool ANDRIES, e.a., *Openbare fotoarchieven in België*. In: De woonstede door de eeuwen heen. Nr. 100 (december 1993), p. 50-55.

5.2 Documenten

(Zie ook: 4370)

(4193) Pierre BRICTEUX. *Supplément aux inventaires des archives des sociétés constituant le groupe Cockerill Sambre*. <Onuitgegeven inventaris, raadpleegbaar in het Centre d'Histoires des Sciences et des Techniques de l'Université de Liège> Liège, 2000.

(4194) René BRION, J.-L. MOREAU, *Het bankbiljet in alle staten. Van het eerste bankpapier tot de Euro*. Antwerpen, (Mercatorfonds) 2001.

(4195) M. COLLE-MICHEL, *Les archives de la S.A. Cockerill-Ougrée des origines à nos jours*. Leuven-Parijs, (Nauwelaerts / Centre interuniversitaire d'histoire contemporaine. Cahiers n° 9) 1959.

(4196) M. COLLE-MICHEL, *Les archives de la S.A. métallurgique d'Espérance-Longdoz des origines à nos jours*. Leuven-Parijs, (Nauwelaerts / Centre interuniversitaire d'histoire contemporaine. Cahiers n° 24) 1962.

(4197) Georges HANSOTTE, *Inventaires des archives de la société anonyme Cockerill à Seraing*. Brussel, (A.G.R.) 1979.

(4198) Georges HANSOTTE, M.-P. LUX-MOSSAY, *Inventaires d'archives d'entreprises (industrie extractive, métallurgie et verrerie, textile)*. Brussel, (A.G.R.) 1978.

(4199) Georges HANSOTTE, M.-P. LUX-MOSSAY, *Inventaire d'archives de l'entreprise textile Jean-Nicolas David à Franchimont (18e - 19e siècles)*. Brussel, (A.G.R.) 1977.

(4200) Jacques MERCIER, Karl SCHEERLINCK, *Made in Belgium. Un siècle d'affiches belges*. Tournai, (La Renaissance du Livre) 2003.

5.3 Materiële bronnen

(Zie ook: 4254, 4504)

(4201) Daniël BILTEREYST, Roel VAN DE WINKEL. *Bewegend geheugen, een gids naar audiovisuele bronnen voor Vlaanderen*. Gent, (Academia Press) 2004.

(4202) Huguette TAYMANS, *Een standbeeld en medailles voor Lieven Bauwens*. In: Ghendtsche Tydinghen, jg. 31, nr. 6, nov.-dec. 2002, p. 327-344.

5. 4 Mondelinge bronnen

(Zie ook: 4300)

(4203) Bruno DE EVER, Pieter FRANCOIS, *Ge-stemd verleden. Mondelinge geschiedenis als praktijk*. Brussel, (Vlaams Centrum voor Volkscultuur) 2003.

(4204) Jean-Jacques VAN MOL, *Fonderies de fer et poêleries en région couvinoise. Enquêtes et témoignages du monde industriel N°1*. Liège, (Patrimoine industriel Wallonie-Bruxelles) 2004.

(4205) Patrick VIAENE, Aelterman *Metaalconstructie b.v.b.a. Geschiedenis en actualiteit van een Vlaamse onderneming met Gentse roots en Europese uitstraling*. In: SIWE-Cahier 1, april 2004, p. 2-9.

6. Behoud, wetgeving en monumentenzorg

(Zie ook: 4149, 4152, 4158, 4161, 4166, 4174, 4244 tot 4247, 4264, 4280, 4281, 4353, 4358, 4362, 4367, 4376)

(4206) *Beschermingen 2002. Monumenten, Stads- en Dorpsgezichten, Landschappen*. Brussel, (Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Department Leefmilieu en Infrastructuur. A.R.O.H.M.) 2003.

(4207) Lieven DENEWET (red.), *Integratie watermolen en waterbeleid in Vlaanderen. Beleidsvisienummer*. Molenecho's, 32^e jg., nr. 1, januari-maart 2004.

(4208) Patrick VIAENE, *Basiscursus toeristische gids 2003-2004. 'Toerisme en industrieel erfgoed'*. Leuven, (IGO) 2003.

7. Renovatie, hergebruik en toerisme

(Zie ook: 4149, 4152, 4157, 4158, 4161, 4165/13, 4166, 4167, 4208, 4235, 4249, 4256, 4257, 4267, 4281, 4305, 4353, 4362, 4367)

(4209) Assunta BIANCHI, *Le Bois du Cazier à Marcinelle: La renaissance d'un ancien site charbonnier devenu à la fois lieu de mémoire et lieu de découvertes sur l'histoire économique et sociale de la Wallonie*. In: Bulletin Trimestriel de l'asbl. P.I.W.B., nr. 55, juli-september 2003, p. 8-11.

(4210) P. BRUYELLE, R. GUILLAUME, B. MERENNE-SCHOUMAKER e.a., *La réutilisation des*

- friches. In: *Revue Belge de Géographie*, jg. 116, 1992, nr. 1-4 (Themanummer 'Les régions anciennement industrialisées', Fasc. 51 (nouvelle série). p. 179-208.
- (4211) Françoise BUSINE, *Le Grand-Hornu, Belgique*. In: Jean-Noël MATHIEU (dir.), La reprise des monuments. Pratiques de la réutilisation sur 40 sites en Europe aujourd'hui. Paris, (Editions du Moniteur) 2003, p. 82-99.
- (4212) Miguel DE CLERCQ, *De wolweverskapel: van gepensioneerde wevers tot jonge sportievelingen*. In: De Heraut, driemaandelijks blad van de Gidsenbond van Gent en Oost-Vlaanderen, jg. 38, nr. 2, april 2003, p. 10-13.
- (4213) Lieven DENEWET, *Tien Vlaamse molens ingehuldigd in 2003*. In: Molenecho's, jg. 31, 2003, nr. 4, p. 281-298.
- (4214) Luc DHOOGHE, *Passementerie wordt kunstencentrum. Een nieuwe stek voor Netwerk te Aalst*. In: Proscenium, jg. 7, december 2003 / jan. - febr. 2004.
- (4215) J.-P. GABRIEL, *Chez nous, des moulins à eau qui vivent et produisent de l'électricité*. In: Je batis, je rénoove, nr. 2, mei-juni 1982.
- (4216) Stefaan HEYSE, *Herbestemming van kleine industriële panden. Beschouwingen bij de praktijk in Vlaanderen*. In: Erfgoed van industrie en techniek, jg. 10, nr. 4 (december 2001), p. 132-139.
- (4217) E. HOLOFFE, *PASS-Frameries*. In: A+ nr.183, augustus-september 2003, p. 62-71.
- (4218) Cédric MIGNARD, *La'Grande Maison de Blanc'. Réhabilitation d'un patrimoine*. In: Nouvelles du Patrimoine, nr. 101, juli-september 2003, p. 16-19.
- (4219) *Patrimoine et réaffectation*. 16es Journées du Patrimoine en Wallonie. 11,12 et 13 septembre 2004. Jambes (Namur), DGATLP, 2004.
- (4220) Walter VANDENBRANDEN, 'Ruimte voor (Vlaamse en Zeeuwse) molens' in het Europees Interreg III-project. In: Molenecho's, jg. 31, 2003, nr. 4, p. 277-280.
- (4221) Patrick VIAENE, *De herbestemming van de's Hertogenmolens: geen alleenstaand geval*. In: SIWE-Magazine, nr. 18-19, juni-september 2004, p. 25-26.
- (4222) A.W., Huy. *Rénovation du site Godin-Parnajon. A l'image de la nouvelle politique de logement*. In: Vers l'Avenir, 27 & 28 maart 1999.
- ## 8. Musea
- (Zie ook: 4141, 4168, 4184, 4209, 4301, 4318, 4378, 4486, 4517, 4519, 4521)
- (4223) *Buurtspoorwegmuseum Schepdaal. Adopteer eens een beschermd tramrijtuig*. In: Erfwoord (Erfgoed Vlaanderen), nr. 33, febr.-apr. 2004, p. 6-7.
- (4224) H. COLPAERT, *15 jaar Nationaal Borstelmu-seum*. In: Ten Mandere. Heemkundige periodiek voor Izegem en omgeving, jg. 36, 1996, nr. 2, p. 4-5.
- (4225) René DE HERDT, *Het Museum voor Industriële Archeologie en Textiel*. In: Gita DENECKERE, Bruno DE EVER (red.), *Geschiedenis maken. Liber amicorum Herman Balthazar*. Gent, (Tijdsbeeld i.s.m. U.G. & AMSAB), p. 163-173.
- (4226) Jean-Pierre DUCASTELLE, *Bilan et perspectives 2003-2004*. In: Bulletin périodique de l'ASBL Les amis du Musée de la Pierre de Maffle, nr. 18, december 2003.
- (4227) *Guide des musées à Bruxelles. Un regard neuf sur les musées de la capitale*. Brussel, (Racine) 2003.
- (4228) *Guide des musées Wallonie-Bruxelles 2003-2004*. Brussel, (Communauté française de Belgique) 2003.
- (4229) Rita JALON, Mandy NAUWELAERTS, e.a., *Museum aan de stroom. Programma 200X*. Antwerpen, (Stad Antwerpen. Dienst Musea) 2004.
- (4230) Hilde PAUWELS, Jan VERSTRAETE, *MIAT geeft van katoen*. In: Gent - stadsmagazine, maart 2004, p. 2-4.
- (4231) André RASEMONT, Guy GADEYNE, *Stedelijk Textilmuseum Ronse. Gids*. (Overdruk uit de Annalen 2002 van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Ronse en het Tenement van Inde). Ronse, (G.O.K.R.T.I & Stadsbestuur) 2002.
- (4232) Guido VANDERHULST, *Exposer nos collections...et celles des autres*. In: Les Nouvelles de La Fonderie, nr. 10, sept. 2003, p. 2-3.
- (4233) Sebastian WENZLER, *Industriemuseen in der Euregio Maas-Rhein e.V.* In: Industrie-kultur, aflevering 25, 2003, nr. 4, p. 22-25.
- ## 9. Gidsen, inventarissen en routes
- (Zie ook: 4147, 4335)
- (4234) Sophie COUMONT, Henri NICOLAÏ, *Itinéraire de l'eau et de la laine au Pays de la Vesdre. Hommes et Paysages*, nr. 33. Brussel, (Société Royale Belge de Géographie / Maison du Tourisme du Pays de Vesdre) 2002.
- (4235) Lieven DENEWET, *Molenzorg in West-Vlaanderen. De Tieltse Molenlandroute na ruim 25 jaar*. In: Erfgoed van industrie en techniek, jg. 9, nr. 3, september 2000, p. 85-91.
- (4236) Carine GOUVIENNE, *Inventaire de la collection sur les Expositions Universelles conservée au Mundaneum. Collection des Inventaires*, nr. 7. Mons, (Editions Mundaneum 2000) 2002.
- (4237) Georges HAUSEMER, *Itinéraires culturels à*

travers la grande région. Lorraine - Luxembourg - Rhénanie-Palatinat - Sarre - Wallonie et Cantons de l'Est. Luxembourg, (Editions Guy Binsfeld) 2003.

(4238) Dominique VAN ACKER, Tom DECOSTER, Sabine TEMMERMAN e.a., *De Rode Route*. Gent, (AMSAB) s.d.

10. Regio en stad

10.1 België (algemeen)

(Zie ook: 4183, 4190, 4192, 4200, 4458)

(4239) J. GADISSEUR, *Le triomphe industriel de l'industrie en Belgique. Deux siècles d'innovation*. Brussel, (Crédit Communal / SNCI) 1981.

(4240) G. KURGAN-VAN RENTENRIJK, Serge JAUMAIN, V. MONTENS (uitgevers), *Dictionnaire des patrons en Belgique. Les hommes, les entreprises, les réseaux*. (Brussel, De Boeck Université) 1996.

(4241) René LEBOUTTE, Jean PUISSANT, Denis SEUTO, *Un siècle d'histoire industrielle. Belgique, Luxembourg, Pays-Bas. Industrialisation et sociétés 1873-1973*. S.I., (Sedes) 1998.

(4242) W. PEETERS, Jérôme WILSON, *L'Industrie belge dans la Russie des Tsars. Belgian industrialists in Russia under the Czars*. Liège, (Editions du Perron & Société Royale Belge des Ingénieurs et des Industriels, 1999).

10.2 Vlaanderen

(Zie ook: 4181, 4182, 4185, 4206, 4207, 4216, 4384, 4407, 4514)

(4243) Peter CUYPERS, *Van Gevaert tot Welvaart. 75 jaar VEV en economische ontwikkeling in Vlaanderen*. Tielt, (Lannoo) 2002.

10.3 (Provincie) Antwerpen

(Zie ook: 4229, 4399, 4429, 4431, 4434, 4435, 4465, 4468, 4487)

(4244) Willem AERTS, R. DE CEULAER, *Beschermd cultuurpatrimonium in de Provincie Antwerpen 1987-1993*. Turnhout, (Brepols Publishers) 1994.

(4245) Willem AERTS, R. DE CEULAER, *Beschermd cultuurpatrimonium in de Provincie Antwerpen 1994-1996*. Turnhout, (Brepols Publishers) 1997.

(4246) Willem AERTS, R. DE CEULAER, *Beschermd cultuurpatrimonium in de Provincie Antwerpen 1997-1998*. Turnhout, (Brepols Publishers) 1999.

(4247) Willem AERTS, Joke BUNGELEERS, Roel DE CEULAER e.a., *Beschermd Cultuurpatrimonium in de provincie Antwerpen 1999-2001*. Turnhout, Brepols Publishers) 2003.

(4248) Jo BRAEKEN, *Schoonheid van Dynamo en Sunbeam: de luchthaven van Deurne*. In: M&L, jg.

22, nr. 5, sept.-okt. 2003, p. 25-41.

(4249) Harry DE KOK, *Van fabriek van siamoises tot restaurant: een pand in de Turnhoutse Bloemekensgang*. In: Jaarboek Taxandria (Turnhout), jg. 66, 1994, p. 205-210.

(4250) Greta DEVOS, *Katoen Natie 150 jaar. Deel 1. Over kukhaken, pirriwitjes en natiepaarden*. Tielt, (Lannoo) 2002.

(4251) W. DEVRIENDT, *De vulcaniseerketel'Reymont'*. In: Heemkundige Kring Jan Vleminck, Wijnegem, jg. 31, 1995, nr. 3, p. 81-83.

(4252) *Het 60-jarig bestaan van het Sportpaleis*. In: De drie rozen (tijdschrift van de Heemkring De Drie Rozen,'s Gravenwezel), jg. 28, 1994, nr. 1, p. 19-26, nr. 2, p. 30-34, nr. 3, p. 64-67.

(4253) Albert HIMLER, *Een brokje actualiteit en historische achtergrond: (weer) Belgen in Congo*. In: Kon. Havenwerktuigen S.K., jg. 58, nr. 10, december 2003, p. 22-28.

(4254) Albert HIMLER, *200 jaar geleden en opnieuw aktueel (1): Een fragment van Napoleons scheepstimmerwerf blootgelegd op Antwerpen-Zuid, begin januari 2004*. In: Kon. Havenwerktuigen S.K., jg. 59, nr. 3, maart 2004, p. 18-23.

(4255) Jan LAMPO, *Tussen kaai en schip. De Antwerpse havenbuurt voor 1885*. Leuven, (Davidsfonds) 2003.

(4256) Hugo LEJON, *De molens Rijpens te Boom: naar ontwerp van architect Willem Kromhout*. In: Land in Zicht, jg. 72, nr. 3, juli-sept. 2003, p. 13-15.

(4257) Francine SMEYERS, *Het Zuiderpershuis. Van een hydraulische krachtcentrale naar een culturele krachtcentrale*. In: Zuid-Magazine, nr. 2, 2003, p. 30-32.

(4258) Kris VAN DEN BERG, *De bewogen geschiedenis van de familie Verlinden en de brouwerij De Drie Linden*. In: Brasschaet: een bloeiend verleden: 25 jaar Heemkundige Kring Breesgata 2002, 2002, p. 195-320.

10.4 Limburg

(Zie ook: 4179, 4394, 4460)

(4259) Jan GERITS, *Monumenten rond mijnen en koolputters*. In: Ons Heem, 234 (Themanummer'Leven in en rond de mijn'), jg. 48, 1994, nr. 3, nr. 234, p. 174-181.

(4260) Jan GERITS, *Nog monumenten voor mijnwerkers in Limburg*. In: Ons Heem, 242 (Themanummer'Mijnbouw'), jg. 50, 1996, nr. 4, nr. 242, p. 174-180.

(4261) *Geschiedenis van het industrieterrein van Lanklaar*. In: Geschied- en Heemkundige Kring'De Vreedsel'(Lanklaar), jg. 15, 1995, nr. 3, p. 9-25.

- (4262) N. JURGENS, *De olieslagerij van de Napoleonsmolen te Hamont*. In: Molenecho's, jg. 23, 1995, nr. 3, p. 121-130.
- (4263) Jan KOHLBACHER, *Het dagelijks leven in de cité van de Kolenmijn Limburg-Maas te Eisden. Een case-studie*. In: Ons Heem, 234 (Themanummer 'Leven in en rond de mijn'), jg. 48, 1994, nr. 3, nr. 234, p. 149-160.
- (4264) Jan KOHLBACHER, *Eisden: actieve erfgenamen strijden voor verdwijzend erfgoed*. In: Erfgoed van industrie en techniek, jg. 9, nr. 1, mei 2000, p. 21-23.
- (4265) J. NIJSSEN, *Het spoorwegviaduct van Sint-Martensvoeren*. In: Erfgoed van industrie en techniek, jg. 10, nr. 3, september 2001, p. 66-70.
- (4266) Rotem fabriek. In: Utersjank. Geschied- en Heemkundige Kring Opoeteren, jg. 12, 1995, nr. 1, 28-33 & nr. 2, p. 12-19.
- ## 10.5 Oost-Vlaanderen
- (Zie ook: 4202, 4205, 4212, 4214, 4225, 4230, 4231, 4238, 4383, 4396, 4400 tot 4404, 4408, 4409, 4412, 4414, 4420, 4428, 4447, 4457, 4461, 4464, 4481, 4489, 4490, 4492)
- (4267) Freddy DE CHOU, *Van het spinnewiel, het vuur en de sigaren*. In: Toerisme in Oost-Vlaanderen, speciale uitgave 'De Denderende Steden', 39e jg. (1990), p. 26-35.
- (4268) René DE HERDT, *Het Groot Vleeshuis: een functioneel middeleeuws gebouw*. In: TIC, 3de trimester 2003, deel 83, Cahier 27, p. 2-26.
- (4269) B.G.Y. DE NIL, *Industrieel erfgoed in Oosterzele*. In: Erfgoed van industrie en techniek, jg. 12, nr. 3, september 2003, p. 93-94.
- (4270) M. DE RUYVER, *Een limonadefabriek in de Lindestraat*. In: Heemkundige Kring Overmere, jg. 12, 1994, nr. 3, p. 114-124.
- (4271) Patrick DEVOS, *Bruggen over de Moervaart. Moerbeke en Wachtebeke*. In: Monumentenzorg en Cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de Provincie Oost-Vlaanderen 2001. Gent, (Provincie Oost-Vlaanderen) 2002, p. 215-217.
- (4272) P. DE VUYST, *Brouwerijen te Aaigem*. In: Mededelingen Heemkundige Kring Erpe-Mere, jg. 35, 1995, nr. 4, p. 61-72.
- (4273) H. ERAUW, *De Denderende trein*. In: Toerisme in Oost-Vlaanderen, speciale uitgave 'De Denderende Steden', 39^e jg. (1990), p. 40-42.
- (4274) Jos GHYSENS, *Industrie, handel & merknamen. Aalst 1840-1940*. Deinze, (Drukkerij NV. De Muyter) 1997.
- (4275) Jos GHYSENS, *Geschiedenis van de straten van Aalst*. Aalst, (Genootschap voor Aalsterse Geschiedenis) s.d.
- (4276) H. HOLEMANS, *Rosmolens in de Provincie Oost-Vlaanderen*. In: Ons Molenheim, 1996, nr. 4, p. 18-22.
- (4277) J. MICHELS, *Monumenten van de arbeid: industrieel erfgoed in Brabant*. In: Brabants Heem, jg. 48, 1996, nr. 4, p. 140-144.
- (4278) Martine PIETERAERENS, *Scheepshelling, Kruibeke - Rupelmonde*. In: Monumentenzorg en Cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de Provincie Oost-Vlaanderen 2001. Gent, (Provincie Oost-Vlaanderen) 2002, p. 207.
- (4279) Dirk PODEVIJN, Jan VAN GYSEGHEM, Karel BAERT, *Van paternalisme naar emancipatie. Een bijdrage tot de sociale en economische geschiedenis van het Arrondissement Aalst n.a.v. 150 jaar Kamer van Koophandel en Nijverheid van Aalst en Gewest. 1841-1991*. Aalst, (Kamer van Koophandel en Nijverheid van Aalst en Gewest) 1991.
- (4280) Luc ROBIJNS, *Brouwerij Rubbens, Sint-Lievens-Houtem. Zonnegem*. In: Monumentenzorg en Cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de Provincie Oost-Vlaanderen 2001. Gent, (Provincie Oost-Vlaanderen) 2002, p. 106.
- (4281) Luc ROBIJNS, *Administratief Centrum Sanitary, Zottegem*. In: Monumentenzorg en Cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de Provincie Oost-Vlaanderen 2001. Gent, (Provincie Oost-Vlaanderen) 2002, p. 115.
- (4282) Martine BODE, *Gentbrugge 1830-1940. Evolutie van plattelandsgemeente naar semi-industriële voorstad*. Licentiaatsverhandeling. Gent, (U.G. Nieuwste Geschiedenis) 1984.
- (4283) Hendrik STRIJPENS, *Aalsterse fundamenten. Deel 1. De achttiende eeuw*. Aalst, (Werkgroep 2000) s.d.
- (4284) Jacques VAN KEYMEULEN, Harry VAN ROYEN, *Touwslagers in Hamme omstreeks 1937: een foto uit de HBOV-fototheek*. In: Oost-Vlaamse Zanten, jg. 78, nr. 1, 2002, p. 79-82.
- (4285) Harry VAN ROYEN, *Van vaste houten brugconstructies tot ijzeren vakwerkconstructies van de zogenaamde 'Mirabrug' over de Durme te Hamme*. In: Bijdragen tot de geschiedenis van het Kanton Hamme, jg. 2, 1994, p. 5-29.
- (4286) Marcel VERLEYSEN, *N.V. Amylum. De oudste Aalstenaar*. Aalst, (N.V. Amylum) s.d.
- (4287) Marcel VERLEYSEN, *Aalst. Industrie en samenleving. Het eiland Chipka*. Aalst, (N.V. Amylum) s.d.

10.6 West-Vlaanderen

(Zie ook: 4224, 4235, 4415, 4439, 4485)

(4288) Mark ADRIAEN, *Vlaamse haardtegels uit Poperinge*. In: Van mensen en dingen. Tijdschrift voor Volkscultuur in Vlaanderen, jg. 1, nr. 2, 2003, p. 117-148.

(4289) Robert BOTERBERGE, *Van Zee-Bad tot Stad. Oorsprong en ontwikkeling van het toerisme in Blankenberge. Deel 1. Tot aan de Eerste Wereldoorlog*. Brussel, (Dexia) 2002.

(4290) *Brouwerij Bockor te Bellegem*. In: Curtricke, jg. 30, 1995, nr. 211, p. 151.

(4291) J. DECORT, *Brugge en zijn verbinding met de zee: de periode 1877-1914*. In: De gidsenkring. Tijdschrift ter bevordering van (...) Ieper, jg. 33, 1995, nr. 2, p. 5-14.

(4292) Willy P. DEZUTTER, E. TRIPS, *Van blauwververij tot logegebouw*. In: Brugs Ommeland, jg. 34, 1994, nr. 2, p. 67-86.

(4293) H. HOLEMANS, *Rosmolens in de Provincie West-Vlaanderen*. In: Ons Molenheim, 1996, nr. 1, p. 24-25.

(4294) G. HOORNAERT, *Industriële ontwikkeling van Roeselare*. In: Erfgoed van industrie en techniek, jg. 11, nr. 1, maart 2002, p. 15-20.

(4295) Adriaan LINTERS, *Carcoke, de cokesfabiek van Zeebrugge 1901-1996-2004?* In: VCM-Contact, jaargang 10, okt-dec. 2003, p. 32.

(4296) Jurgen MESDAGH, *Zweetarbeid en zweetlonen: de thuisarbeid in de Izegemse schoenmakerij 1840-1940*. In: Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis, jg. 33, nr. 1-2, 2003, p. 49-90.

(4297) J. NAERT, *Izegem, bakermat van de Belgische borstelnijverheid: een historische schets vanaf het einde van de 18de eeuw tot ca. 1930*. In: Ter Mandere. Heemkundige periodiek voor Izegem en omgeving, jg. 36, 1996, nr. 2, p. 10-26.

(4298) M. POPPE, *Honderdvijftig jaar Vlaamse zeevisserij*. In: Ons Heem, jg. 40, 1986, nr. 2 (deel 196), p. 43-52.

(4299) Linda ROUSSEL, Marc RYCKAERT, *Wenken-de wieken in West-Vlaanderen 2004*. Brugge, (Provincie West-Vlaanderen) 2004.

(4300) A. THEUNINCK, *De laatste Westvlaamse olieslagers op de praatstoel*. In: Ons Heem, jg. 49, 1995, nr. 3-4, p. 146-157.

(4301) Raf VANDENBERGHE, *De schoennijverheid en het schoeiselmuseum in Izegem*. In: Erfgoed van Industrie en Techniek, jg. 12, nr. 3, september 2003, p. 66-70.

(4302) Patrick VIAENE, *Carcoke Zeebrugge in beeld: foto's (6 juni 2003) en commentaar (2004)*. In: SIWE-Magazine, nr. 17, 2004, p. 6-9.

(4303) Patrick VIAENE, *S.O.S. Carcoke Zeebrugge!* In: SIWE-Magazine, nr. 17, 2004, p. 20-21.

10.7 Wallonië

Zie ook: 4219, 4228)

(4304) Edgar BERGSTEIN, *Der Kohlenbergbau in der Wallonie*. In: Industrie-kultur, aflevering 25, 2003, nr. 4, p. 34-37.

(4305) Michel DACHOUFFE, Joëlle DEGLIN, *Vieilles usines, nouvelles vies (Dossier)*. In: Dialogue, la revue de la Région Wallonne, nr. 15, september 2002, p. 4-32.

(4306) *Le Guetteur Wallon*, nr. 2, april-juni 2003 <met repertorium van alle bijdragen, gepubliceerd in de delen 61 tot en met 75 (1985-2000)>.

(4307) B. MERENNE-SCHOUMAKER, *Les friches industrielles en Wallonie*. In: Revue Belge de Géographie, jg. 116, 1992, nr. 1-4 (Themanummer 'Les régions anciennement industrialisées'), Fasc. 51 (nouvelle série). p. 133-137.

(4308) Patrick VIAENE, *Cokesfabrieken in Wallonië*. In: SIWE-Magazine, nr. 17, 2004, p. 12.

10.8 Hainaut (Henegouwen)

(Zie ook: 4178, 4184, 4209, 4211, 4217, 4226, 4236, 4392, 4410, 4411, 4438, 4443, 4454, 4459, 4474, 4479)

(4309) Pierre CORNUT, Christian VANDERMOTTEN, *Itinéraire des ouvrages hydrauliques du parc des canaux*. (Hommes et Paysages n° 34). Brussel, (Société Royale Belge de Géographie) 2003.

(4310) Joëlle DEGLIN, *Quand un vieux lavoir concentre toutes ses énergies*. In: Dialogue, la revue de la Région Wallonne, nr. 15, september 2002, p. 28-29.

(4311) Thierry DELPLANCQ, *La destruction des hauts-fourneaux des anciennes usines Boël. Un peu de La Louvière qui disparaît...* In: Bulletin Trimestriel de l'asbl. P.I.W.B., nr. 55, juli-september 2003, p. 2-7.

(4312) Georges DUEZ, *Vincent Van Gogh au Borinage*. Mons, (Maison du Tourisme de la Région de Mons) 2002.

(4313) Th. FAIDER-THOMAS, M. DEBAUQUE, F. LIENAUX, e.a., *Boch Frères S.A. 1841-1966*. In: Annales du Cercle Archéologique et Folklorique de La Louvière et du Centre. 1966.

(4314) G. GEYSEN, *Le Pont-levis de Luttre*. Braine-l'Alleud, (Cercle d'Histoire et d'Archéologie de Pont-à-Celles et environs) 2003.

(4315) G. GEYSEN, *Le Pont-levis de Luttre (2ème partie)*. In: Cella, Périodique du Cercle d'Histoire et d'Archéologie de Pont-à-Celles et environs). Braine-l'Alleud, nr. 95, 3ème trimestre 2003.

- (4316) Jacques LIEBIN, *Bois-du-Luc. Un charbonnage hainuyer (du XVe au XXe siècle)*. Mons, (Hainaut, Culture et Démocratie) 2003.
- (4317) A. LIMBOURG, *Evolution du travail et du matériel d'exploitation d'une carrière (Bassin de Tournai, 20ème siècle)*. In: Bulletin périodique de l'ASBL Les amis du Musée de la Pierre de Maffle, nr. 18, december 2003.
- (4318) *Musée des arts contemporains et site du Grand-Hornu: quand art et patrimoine se rencontrent*. In: Hainaut-Tourisme, nr. 334, oktober 2002, p. 193-201.
- (4319) R. SCHRIJE, *De brouwerij Mynsbrughen te Sillij*. In: Het oude land van Edingen en omringende, jg. 22, 1994, nr. 3, p. 145-168.
- (4320) Bruno VAN MOL, *La machine à eau du boulevard Dolez à Mons, station de pompage de la distribution d'eau de 1871 à 1974*. In: Annales du cercle archéologique de Mons, tome 79, 2002.
- ### **10.9 (Province de) Liège (Luik)**
- (Zie ook: 4180, 4193, 4195, 4196, 4197, 4222, 4233, 4234, 4385, 4391, 4393, 4417, 4418, 4422, 4424, 4425, 4440, 4455, 4462, 4471, 4473, 4480, 4507)
- (4321) Eric BUSSIERE, *La sidérurgie belge durant l'entre deux-guerres: le cas d'Ougrée-Marihaye (1919-1939)*. In: Revue Belge d'Histoire Contemporaine, t. XV, nr. 3-4, 1984, p. 303-379.
- (4322) Marc DANDOY, *Moulins. Historique*. In: Quartier Sainte-Catherine, Ville de Huy, 1986.
- (4323) Henri DELREE, Etienne HELIN, *Introduction des fameuses mécaniques anglaises à Verviers*. In: Bulletin de la S.R. Le Vieux-Liège, nr. 237-238, t. XI, 1987, p. 253-263.
- (4324) Fernand DISCRY, *L'ancien bassin sidérurgique du Hoyoux (du XVe au XVIIIe siècle)*. Heule, (UGA) 1970.
- (4325) P. DYKMANS, *Le chemin de fer de Sprimont (Damré-Sprimont)*. Fiche 96.7. Namur, (Division du Patrimoine du Ministère de la Région wallonne) 1996.
- (4326) M.-F. FONTAINE-SMETS, *L'évolution des hauts-fourneaux du pays de Liège entre le XIVe et le XXe siècles. Compte-rendu de la conférence de Mr. Pasquasy du 15 février 2003*. In: Bulletin de la Société d'Archéologie et d'Histoire du Plateau de Herve, nr. 81, maart 2004.
- (4327) Robert HALLEUX, *Cockerill, deux siècles de technologie*. Liège, (Editions du Perron) 2002.
- (4328) Fr. JORIS (dir.), *Le 19ème siècle verviétois*. Verviers, (Conseil scientifique du Centre Touristique de la Laine et de la Mode) 2002.
- (4329) *Le cirque des Variétés de Liège*, Fiche 94/03. Namur, (Ministère de la Région Wallonne, Direction Générale de l'Aménagement du Territoire, Logement & Patrimoine) 1994.
- (4330) Arlette LEMONNIER, Claudine MARLAIRE, *Ponts d'hier et d'aujourd'hui. Ouvrages d'art dans les vallées de la Méhaigne, de la Meuse et du Hoyoux. Le Pays Hutois*. Namur, (Ministère de l'Equipement et des Transports) 1999.
- (4331) *Le site de la Fenderie à Trooz*. Fiche 02/05. Namur, (Ministère de la Région Wallonne, Direction Générale de l'Aménagement du Territoire, Logement & Patrimoine) 2002.
- (4332) B. MERENNE-SCHOUMAKER e.a., *Désindustrialisation et tertiarisation. Quelques observations à partir du cas de Liège*. In: Revue Belge de Géographie, jg. 116, 1992, nr. 1-4 (Themanummer)'Les régions anciennement industrialisées', Fasc. 51 (nouvelle série), p. 231-238.
- (4333) J. PURAYE, *Les hauts-fourneaux de Cockerill-Ougrée*. In: Cockerill-Ougrée. Journal d'Entreprise, nr. 143, juli-augustus 1964, p. 18-20.
- (4334) J.A. SPORCK, *Le rôle de l'eau dans la localisation de l'industrie lainière dans la Région Verviétoise*. In: Bulletin de la société belge d'Etudes géographiques. T. XVII, 1948, nr. 2, p. 154-172.
- ### **10.10 Luxembourg (Luxemburg)**
- (Zie ook: 4237)
- (4335) Jean BOUCON, *Les mines belges de Musson-Halanzy*. In: Jean BOUCON, La route du fer. France-Belgique-Luxembourg. Longwy, (Association Patrimoine du Pays de Longwy, 2001, p. 34-35.
- (4336) Jean BOUCON, *L'Usine d'Athus*. In: Jean BOUCON, La route du fer. France-Belgique-Luxembourg. Longwy, (Association Patrimoine du Pays de Longwy, 2001, p. 68-69.
- (4337) J.-C. DELHEZ, *La forge du Faing*. In: Les Cahiers Brunehault, nr. 15, Jamoigne, 2003.
- (4338) S. DELVIESMAISON, M. TINANT, *Le moulin-scierie de Lacuisine (Florenville-Lacuisine)*. Fiche 99.5. Namur, (Division du Patrimoine du Ministère de la Région wallonne) 1999.
- (4339) R. DERENNE, *La machine à éléver les eaux de Porcheresse. (Daversisse-Porcheresse)*. Fiche 00.1. Namur, (Division du Patrimoine du Ministère de la Région wallonne) 2000.
- (4340) J.-Cl. LEBRUN, *La construction de la scierie du Pré Moreau à Redu*. In: Aux sources de la Lesse. Un terroir et des Hommes. Revue annuelle du Cercle d'Histoire et des Traditions de Libin, 2003.

(4341) Jean NAISSE, *Le moulin Naisse, lieu-dit'La Scierie'. Fiche 00.B1.4.* Namur, (Division du Patrimoine du Ministère de la Région wallonne) 2000.

(4342) P. SPANG, *Un siècle de hauts-fourneaux à Rodange 1872-1972.* Rodange-Athus, (Minière et Métallurgie de Rodange) 1972.

(4343) R. ZANGERLE, *L'extraction souterraine du schiste ardoisier à Vielsalm.* In: Glain et Salm. Haute Ardenne, nr. 57, 2003.

10.11 (Province de) Namur (Namen)

(Zie ook: 4204, 4423)

(4344) W. DEVOS, P. MAGNETTE, C. GENTILHOMME, *Les forges et poêleries du Couvinois du 18e au 20e siècle.* In: Le Couvinois, Pays des Eaux Blanche et noire. Troisième livre. Couvin, (Terroir et Tourisme), p. 65-114.

(4345) DUGUERNY, *Les Usines Saint-Joseph à Couvin.* In: En Fagne et Thiérache, 1990, Tome 92, p. 5-15.

(4346) Christel JOB, Danny BAERTS, *L'ancien barrage à aiguilles et à hausses d'Hastière. Fiche 00.B1.1.* Namur, (Division du Patrimoine du Ministère de la Région wallonne) 2000.

(4347) P. MAGNETTE, *La métallurgie dans le Couvinois. Saint-Joseph.* In: En Fagne et Thiérache, 2000, Tome 128, p. 31-42.

(4348) P. MAGNETTE, *La métallurgie dans le Couvinois. La Couvinoise.* In: En Fagne et Thiérache, 2001, Tome 129, p. 49-60 & T. 130 p. 43-53.

(4349) P. MAGNETTE, *La métallurgie dans le Couvinois. Les Fonderies du Lion.* In: En Fagne et Thiérache, 2002, Tome 136, p. 49-60.

(4350) Jean PUISSANT, Jean-Jacques VAN MOL, *Les fonderies du Lion (EFEL) dernier poêlier du Couvinois.* In: Jean PUISSANT, Jean-Jacques VAN MOL, Fonderies de fer & Poêleries. Treignes / Brussel, (ULB / Ecomusée du Viroin) 2004, p. 115-128.

(4351) J. VANHINGELAND, *La poste dans l'entité de Florennes.* In: Florinas. Chronique de la Société d'Histoire et d'Archéologie du Florennois, nr. III-IV, Jg. 41, 2003.

(4352) Jean-Jacques VAN MOL, *Les Ateliers de l'Eau-Noire et Somy: 1907-1976. Essor et déclin d'une poêlerie couvinoise.* In: Jean PUISSANT, Jean-Jacques VAN MOL, Fonderies de fer & Poêleries. Treignes / Brussel, (ULB / Ecomusée du Viroin) 2004, p. 85-114.

10.12.1 Vlaams-Brabant

(Zie ook: 4221, 4223, 4277, 4381, 4386, 4426, 4452, 4467, 4469, 4478, 4482, 4502, 4504)

(4353) Chris CROMBE, Dominique VANPEE, *Mysterieuze molens aan de Demer: de 'Grote Molens' of's Hertogenmolens te Aarschot.* In: SIWE-Magazine, nr. 18-19, juni-september 2004, p. 3-23.

(4354) F. MEEUS, 's Hertogenmolens te Aarschot. In: De Brabantse Folklore, nr. 158 (1963), p. 220-237.

(4355) René RISCH, *De melkerij Emmerechts en de buurtspoorweg te Neerijse.* In: Huldenbergs heemblad, jg. 23, nr. 1 (maart 2004), p. 2-23.

(4356) M. TERLINCK, *De's Hertogenmolens op de Demer te Aarschot.* In: Het oude land van Aarschot, jg. 20 (1985), p. 15-21.

(4357) Jef VAN DEN STEEN, *Het Pajottenland en de Zennevallei. Bakermat van lambi(e)k en geuze.* Provincie Vlaams-Brabant) 2000.

(4358) Paul VAN GREMBERGEN, *Vroegere 'Belgische' werd 'Vlaamse' en wordt 'stedelijke' watermolen. De 's Hertogensmolens van Aarschot: restauratie, renovatie & herbestemming in het kader van een stadsvernieuwingssproject. Toespraak door Vlaams minister Paul Van Grembergen bij zijn werkbezoek op 19.01.2004.* In: Molenecho's, 32ste jg., nr. 1, jan.-maart 2004, p. 60-65.

(4359) Frans VAN HUMBEECK, *Het verdronken vliegveld van Keerbergen. De historie van het Keerbergse vliegveld en van Cogea.* Nieuwkerken-Waas, (Het Streekboek) 2003.

(4360) Henri VANNOPPEN, *De vervoersmiddelen in Midden-Brabant door de eeuwen heen.* In: Ons Heem, jg. 56, 2003, nr. 4, p. 23-24.

(4361) Dominique J.B. VANPEE, *Edouard Remy: een industrieel-filantroop waarbij handel in de familie zat.* In: SIWE-Cahier 1, april 2004, p. 18-21.

(4362) Dirk VANSINTJAN, *Watermolen van Schoonhoven te Aarschot wordt maalvaardig én een visvriendelijke kleine waterkrachtcentrale!* In: Molenecho's, 32ste jg., nr. 1, jan.-maart 2004, p. 56-59.

10.12.2 Brabant Wallon (Waals-Brabant)

(Zie ook: 4482)

(4363) Gaston BRAINE, *La Sucrerie de Genappe.* <numéro spécial> in: Le Lothier roman. Revue d'histoire publié par le Cercle d'histoire et d'archéologie du Pays de Genappe, 1995, nr. 3.

(4364) Roger GHYSELS, *Genval-les-eaux de 1815 à 1935.* Hamme-Mille, (Ed. de la Page) 2003.

(4365) A. GRAUX, *Quand les moulins rythmaient la vie nivelloise.* In: Annales de la Société Royale d'Archéologie, d'Histoire et de Folklore de Nivelles et du Brabant Wallon, Tome XXVIII-XXIX, 2003.

(4366) R. PEDE, *Les fondeurs de cloches nivellois.* Supplément au Rif tout dju, nr. 441, sept.-okt. 2003.

10.12.3 Brussel / Bruxelles

(Zie ook: 4227, 4228, 4232, 4436, 4477, 4483, 4491, 4493, 4498, 4499, 4500, 4501, 4503)

(4367) Assunta BIANCHI, *Tour & Taxis. Une nouvelle destinée pour ce site emblématique du patrimoine industriel bruxellois.* In: Bulletin trimestriel de l'ASBL PIWB, nr. 58, april-juni 2004, p. 10-11.

(4368) J. BOTERDAEL, *Le Monument aux Installations Maritimes.* In: Molenbecca, Cercle d'Histoire locale de Molenbeek-Saint-Jean, jg. 3, nr. 12, oktober 2003.

(4369) Guy CARDOSO, Fabienne LOUIS, *Tour & Taxis.* (Collection Regards sur la ville). Brussel, (CFC-Editions / Quartiers Latins) 2003.

(4370) Marie-Rose DESMED-THIELEMANS, Eliane GUBIN (Ed.), Jean PUSSANT (Ed.), *L'industrialisation à la veille de 1830. Documents cadastraux 1829-1833. Le terroir, les bâtiments et leurs installations.* Brussel, (ULB) 1994. (Documentation bruxelloise 2).

(4371) Christine A. DUPONT, *La Compagnie des Bronzes, une entreprise bruxelloise entre art et industrie.* In: Bulletin Trimestriel de l'ASBL. PIWB, nr. 57, 2004, p. 3-13.

(4372) Christine A. DUPONT, Guy LEMAIRE, Caroline SIX e.a., *La Compagnie des Bronzes de Bruxelles. Fabrique d'Art.* Brussel, (La Fonderie) 2004.

(4373) Serge JAUMAIN, *Heurs et malheurs des grands magasins bruxellois.* In: Région de Bruxelles-Capitale, Commerce et Négoce. Sprimont, (Pierre Mardaga Editions) 2003, p. 79-101.

(4374) Serge JAUMAIN (dir.), *Bruxelles et la Junction Nord-Midi. Brussel en de Noord-Zuidverbinding.* Studia Bruxellae 3. Brussel, (Archief van de Stad Brussel, Archives de la Ville de Bruxelles) 2004.

(4375) Eric RASPOET, Stephan VANFLETEREN, *Klaagzang voor de boeman van Buda.* In: De Morgen, 6 december 2003, p. 44-46.

(4376) Jos VANDENBREEDEN, *Waarom men modernist moet zijn.* In: Luc LAMBRECHT (red.), Wiels ! Brussel, (Centre des Arts Contemporains / Centrum voor Hedendaagse Kunst) 2003.

(4377) Laure EGGERICX, *Commerce et négoce à Bruxelles. Les petits commerces de tous les jours.* In: Nouvelles du Patrimoine, nr. 101, juli-september 2003, p. 12-13.

(4378) Guido VANDERHULST, *Fabrique d'Art: une nouvelle exposition au Musée bruxellois de l'Industrie et du Travail.* In: Les Nouvelles de La Fonderie, nr. 10, september 2003, p. 1.

(4379) Guido VANDERHULST (red.), *Fabrique d'Art. La compagnie des Bronzes.* Brussel, (La Fonderie) 2003.

(4380) Guido VANDERHULST, *De Cokerie du Marly - de cokesfabriek Marly te Brussel.* In: SIWE-Magazine, nr. 17, 2004, p. 10-11.

11. Productie en reproductie

11.1 Land- en tuinbouw

(4381) M. ERKENS, *De uitbouw van het serrebedrijf Sohie.* In: Zoniën (Heemkundige Kring Hoeilaart, jg. 20, 1996, nr. 4, p. 264-275.

(4382) William TUYPENS, Karel BAERT, Luc GEEROMS, *De hopcultuur door de eeuwen heen. <Tentoonstellingscatalogus>.* Aalst, (Stadsbestuur Aalst) 1995.

(4383) B. VAN LANGENHOVEN, *Tabak in Lede in de 19de en 20ste eeuw.* In: Ons Heem, jg. 53, 1999, nr. (deel 253), p. 89-92.

(4384) Harry VAN ROYEN, *Suikerbietenteelt en -verwerking in Vlaanderen (19de-20ste eeuw).* In: Ons Heem, jg. 52, 1998, nr. 3 (deel 248), p. 148-156.

11.2 Grond- en delfstoffen

(Zie ook: 4259, 4260, 4304, 4316, 4317, 4343)

(4385) *Les Carrières et fours à chaux Dumont-Wautier (à Hermalle-sur-Huy).* In: A. Lemonnier, Cl. Marlaire, Ponts d'hier et d'aujourd'hui. Le pays Hutois. Namur, (MET) 1999, p. 139.

(4386) F. CLAES, *Vroegere steengroeven nabij Diest.* In: Oost-Brabant. Heemkundig tijdschrift voor Hageland en omgeving, jg. 33, 1996, nr. 3, p. 106-112.

(4387) *Pouvoir(s) de Marbres.* Liège, (Commission de la Commission royale des Monuments, Sites et Fouilles) 2004.

(4388) Francis TOURNEUR, Cristina MARCHI (Red.), *Vies de Pierres. La pierre ornementale en Belgique. Etat de question.* Sprimont, (Pierres et Marbres de Wallonie) 2002. <Nederlandstalige uitgave:> Natuursteen leeft. Siersteen in België. Stand van zaken. <Engelstalige uitgave:> Living stones. Ornamental stones in Belgium. A general perspective.

(4389) Dominique J.B. VANPEE, *Wat is cokes? Cokesfabrieken, zegt u...* In: SIWE-Magazine, nr. 17, 2004, p. 2-5.

11.3 Energie & motoren

(Zie ook: 4164, 4165/24, 4173, 4177, 4215, 4257, 4293, 4320, 4324, 4338 tot 4341, 4362, 4365, 4419)

(4390) Th. COOMANS (Ed.), *Moulins abbatiaux entre Rhin et Escout / Abdijmolens tussen Rijn en Schelde, Abteimühlen zwischen Rhein und Schelde.* Utrecht, (Clavis) 2003. (Kunsthistorische Monografieën 19).

(4391) P. DELREE, *A propos de l'introduction des machines à vapeur dans la région liégeoise.* In:

Chronique archéologique du Pays de Liège, t. 53, 1962, p. 109-116.

(4392) Adrien DUPONT, *Le gazomètre d'Ath aux XIXe et XXe siècles: jalons pour une histoire de l'éclairage public*. In: Bulletin trimestriel du Cercle Royal d'Histoire et d'Archéologie d'Ath. Jg., 35, vol. 9, nr. 210, nov. 2002, p. 808-813.

(4393) Georges HANSOTTE, *L'Introduction de la machine à vapeur en pays de Liège*. In: La Vie Wallonne, t. 24, 1950, p. 47-55.

(4394) R. LAMBIE, *Bijna 80 jaar elektriciteit in Zutendaal*. In: Stoppels (Geschied- en Heemkundige Kring Zutendaal), jg. 15, 1996, nr. 3, p. 105-138.

11.4 Industrieën op agrarische basis

(Zie ook: 4165/2, 4165/4, 4165/5, 4165/6, 4165/12, 4165/20, 4262, 4272, 4290, 4319, 4357, 4361, 4363)

(4395) L. CEYSSENS, De beschermd Hoefnagels-garenfabriek van Wijchmaal. In: De Zeven Torens (Peer), jg. 10, 1995, nr. 3, p. 55-67.

(4396) Maria DE WAELE, De Aristocraten van de Middenstand. Beenhouwers en slagers in Gent (1850-1990). In: TIC, 3^e trimester 2003, deel 83, Cahier 27, p. 27-72.

(4397) Sofie HUYSMAN e.a., Catalogus Lekker Dier. Vlees in de wei, in de stad en uit de fabriek. Gent, (MIAT) 2003.

(4398) Wim LEFEVBRE, Yves SEGERS, *Industrialisering op het platteland: de coöperatieve zuivelnijverheid in de Brusselse rand en haar periferie tijdens het interbellum*.

In: Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis, jg. 33, nr. 3-4, 2003, p. 485-533.

(4399) H. LIEKENS, De Arendonkse sigarenmakerij: beschrijving van enkele aspecten. In: Ons Heem, jg. 53, 1999, nr. 3 (deel 253), p. 93-106.

(4400) Jan LOUIS, Bierbrouwers & emailplaten te Aalst. Aalst, (Stad Aalst) 2003.

(4401) Hendrik STRIJPENS, De Mouterij De Wolf-Cosyns in Aalst. Hop, granen en mout als grondstoffen voor de Belgische Brouwerijen. Deel 2: 1850-1892. Aalst, (Werkgroep 2000) s.d.

(4402) Hendrik STRIJPENS, De Mouterij De Wolf-Cosyns in Aalst. Hop, granen en mout als grondstoffen voor de Belgische Brouwerijen. Deel 3: 1893-1912. Aalst, (Werkgroep 2000) s.d.

(4403) Hendrik STRIJPENS, De Mouterij De Wolf-Cosyns in Aalst. Hop, granen en mout als grondstoffen voor de Belgische Brouwerijen. Deel 4: 1910-1921. Aalst, (Werkgroep 2000) s.d.

(4404) Hendrik STRIJPENS, De Mouterij De Wolf-Cosyns in Aalst. Hop, granen en mout als grondstoffen voor de Belgische Brouwerijen. Deel 5: 1921-1959. Aalst, (Werkgroep 2000) s.d.

fen voor de Belgische Brouwerijen. Deel 5: 1921-1959. Aalst, (Werkgroep 2000) s.d.

(4405) Dominique VANPEE, Frietkramen, frieten en aardappelen. In: Ons Heem, jaargang 56, nummer 2, april-mei-juni 2003, p. 22-41.

(4406) Luc WANTE, Zuivel- en zuivelbereiding door de eeuwen heen. Kortrijk, (West-Vlaamse Gidsenkring Kortrijk-Menen) 2003.

11.5 Textiel

(Zie ook: 4143, 4153, 4155, 4165/28, 4198, 4199, 4230, 4231, 4234, 4323, 4328, 4334)

(4407) Nele BRACKE, *Spinnerijen van vlas, van hennep, van jute, weverijen, blekerijen en andere nijverheden in Vlaanderen: 19^e eeuwse industriële ontwikkelingen in Oost-Vlaanderen en Lokeren*. In: Annalen van de Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas, nr. 106, 2003, p. 161-178.

(4408) Evy DECLERCK, *De textielindustrie te Gent, haar voorsteden en Ronse tijdens het interbellum. Licentiaatsverhandeling*. Gent, (U.G. Nieuwste Geschiedenis) 2001.

(4409) Frederik DE COCKER, Le Petit Verviers. De textielindustrie in Eeklo (1794-1940). Eeklo, (Geschied- en Oudheidkundige Kring van de Stad Eeklo) 2003. (Eeklo 750 +, Deel 3)

(4410) Claude DEPAUW, *Une industrie méconnue: le textile en Wallonie et en Hainaut. Première partie*. In: Bulletin trimestriel de l'ASBL P.I.W.B., nr. 58, april-juni 2004, p. 3-7.

(4411) Claude DEPAUW, *L'industrie textile en Belgique, en Wallonie et en Hainaut aux 19e et 20e siècles*. In: Le Fil du Temps, Revue de la Société d'Histoire de Mouscron et de la Région, nr. 6, 2002, p. 5-41.

(4412) Karsten MAINZ, *Over bouwen en verbouwen. De textielnijverheid in het arrondissement Aalst (1914-1944): een industriële archeologie*. Licentiaatsverhandeling. Gent, (U.G. Nieuwste Geschiedenis) 2001.

(4413) Miriam MEERTENS, *Het spinboek*. De Bilt, (Cantecleer b.v.) 1978.

11.6 Confectie / Kleding

(4414) Nele BRACKE, *Kantwerkscholen tijdens de tweede helft van de negentiende eeuw*. In: Oost-Vlaamse Zanten, jg. 78, nr. 1, 2002, p. 14-26.

(4415) R. VANDENBERGHE, *De schoennijverheid en het schoeisel museum in Izegem*. In: Erfgoed van industrie en techniek, jg. 12, nr. 3, september 2003, p. 66-70.

11.7 Metaal & non-ferro

(Zie ook: 4150, 4160, 4165/35, 4198, 4204, 4205, 4311, 4321, 4324, 4326, 4327, 4331, 4333, 4335 tot 4337, 4342, 4344, 4345, 4347 tot 4350, 4352, 4366, 4371, 4372, 4378, 4379, 4497)

(4416) Edgar BERGSTEIN, *Die Hüttenindustrie in Belgien*. In: Industrie-kultur, aflevering 25, 2003, nr. 4, p. 38-41.

(4417) M. CAPRON, *Cockerill-Sambre, de la fusion à la 'privatisation'. 1981-1989*. In: Courrier hebdomadaire du C.R.I.S.P., nr. 1253-1254, 1989.

(4418) M. CAPRON, *Cockerill-Sambre 1989-1997. Le développement d'une sidérurgie intégrée*. In: Courrier hebdomadaire du C.R.I.S.P., nr. 1719-1720, 2001.

(4419) André DAGANT, *Cent vingt cinq ans de construction de locomotives à vapeur en Belgique*. In: BIAL, t. 86, 1974, p. 23-243.

(4420) G. GILBOS, *Oorsprong van een familiaal constructiebedrijf te Aalst en hoe het groeide*. Gilbos. Ninove, (Drukkerij De Decker) 1991.

(4421) M.R. GIULIANI, *Le savoir...fer*. 4 tomes 4e édition augmentée. Longuyon, (Association des Anciens de la Providence) 2004.

(4422) Roger HOURANT, *Les croix de cimetières en fonte de fer*. In: Jean-Marie Doucet (dir.), *Hommes de fer et de fonte*. Coll. Histoire d'une ville. Huy, (Ville de Huy) 1994.

(4423) Jean PUISSANT, Jean-Jacques VAN MOL, *Fonderies de fer & Poêleries*. Treignes / Brussel, (ULB / Ecomusée du Viroin) 2004.

(4424) V. TAHON, *La métallurgie au pays de Liège, au Luxembourg et dans l'Entre-Sambre-et-Meuse*. In: RUM, tome 30, 1910.

(4425) Emile TRASENSTER, *L'industrie métallurgique belge, avant, pendant et après la guerre*. In: RUM, 6e série, nr. 5, 1920, p. 271-320.

(4426) Dominique VANPEE, *De Leuvense stoof*. Leuven, (Erfgoedcel Stad Leuven / De Kunstbank vzw / What) 2003.

(4427) A.WIBAIL, *L'Evolution de la sidérurgie belge de 1830 à 1913*. In: Bulletin de l'Institut des Sciences Economiques de l'Université de Louvain, 1933, p. 31-61.

(4429) Kristel VERVUST, *De petroleumindustrie in België op het einde van de negentiende eeuw tot het midden van de twintigste eeuw*. Licentiaatsverhandeling. Gent, (U.G., Nieuwste Geschiedenis) 1996.

(4430) Brigitte VAN TIGGELEN, *De Curies en de wetenschap: een familiezaak?* In: SIWE-Cahier 1, april 2004, p. 22-30.

11.9 Glas

(Zie: 4165/3, 4198)

11.10 Keramiek en steen

(Zie ook: 4178, 4226, 4288, 4313, 4387, 4388)

(4431) M. BAECK, *Een steenbakkerij in de Mechelse groentestreek, het 'Geleeg'te Onze-Lieve-Vrouw-Waver 1870-1913*. In: Ons Heem, jg. 53, 1999, nr. 3, (deel 253), p. 185-193.

(4432) Marcel CELIS, Lode DE CLERCQ, Joris SNAET, *Antoine & Emile Beernaert: steenhouwers ca. 1850-1924*. In: M&L, jg. 22, nr. 4, juli-aug. 2003, p. 28-53.

(4433) P. DE GREEF, *Van klei tot baksteen: de hoofdlijnen van een productieproces*. In: Ons Heem, jg. 53, 1999, nr. 3, (deel 253), p. 198-203.

(4434) Paul DE NIEL, *De Rupelstreek 1900-2000, een korte maar intense 'succes-story'*. In: Erfgoed van industrie en techniek, jg. 11, nr. 3, september 2002, p. 66-72.

(4435) L. DIGNEF, *De laatste ringoven van Beerse verdwijnt*. In: Tijdschrift van de Heemkundige Kring'De Vlierbes', Beerse, jg. 16, 1994, nr. 56, p. 9-10.

(4436) Jean LEMAIRE, Sébastien CLERBOIS, Guido DE VLEESCHOUWER, *Faïence et porcelaine à Bruxelles*. Brussel, (Racine Ed.) 2003.

(4437) H. ROMBAUT, P. DE NIEL, *Wegwijs in de literatuur over baksteen*. In: Ons Heem, jg. 53, 1999, nr. 3, (deel 253), p. 204-206.

(4438) Thérèse THOMAS, *Wat is S.N.C. Boch Frères? Boch Frères et Cie? Etablissements Boch Frères? Boch Frères S.A.?* In: Interbellum, Jg. 24, (2004) nr. 1, p. 7-11.

(4439) Y. VERMEULEN, *De steenbakkerij te Marke*. In: De Gids, Westvlaamse gidsenkring Kortrijk, jg. 31, 1995, nr. 2, p. 18-22.

11.11 Papier & drukkerijen, houtverwerking

(Zie ook: 4165/11, 4165/17, 4165/21)

(4440) T. LAMBERT, *Malmédy, cité papetière. Histoire d'une industrie séculaire*. Malmédy, (Musée National du Papier) 2003.

11.8 Chemie

(Zie ook: 4266, 4286, 4295, 4302, 4308, 4375, 4380, 4389)

(4428) R. VAN DEN BOSSCHE, *Over het luciferbedrijf Blij-Campen: 1870-1920*. In: De Heemschutter (Geraardsbergen), jg. 17, 1996, nr. 10, p. 15-18.

- (4441) Paul ROBERT, *Ontwikkeling van de schrijfmachine: een letterlijk verzamelobject. Deel 1.* In: Antiek- en Verzamelkrant, jg. 19, nr. 187, 2003, p. 12-13.
- (4442) Paul ROBERT, *Ontwikkeling van de schrijfmachine: een letterlijk verzamelobject. Deel 2.* In: Antiek- en Verzamelkrant, jg. 19, nr. 188, 2003, p. 10-11.
- (4443) S. VAN HOONACKER, *Uitgeverij-drukkerij Declée-De Brouwer en de neogotiek.* In: Ons Heem, jg. 40, 1986, nr. 3-4 (deel 196), p. 102-107.
- (4444) Wilma VERHOEVEN, *Oud schrijfgerei.* In: Antiek- en Verzamelkrant, jg. 19, nr. 191, juni 2003, p. 58-59.
- 11.12 Vervoer & communicatie
(algemeen + wegverkeer en luchtvaart)**
- (Zie ook: 4171, 4248, 4271, 4285, 4314, 4315, 4330, 4359, 4360, 4487, 4488)
- (4445) Daniel BRACKX, Pierre CRYNS, Yves DUWELZ, e.a., *Honderd jaar luchtvaart in België. Het album van de Belgian Aviation History Association.* Tielt, (Lannoo) 2003.
- (4446) Cynrik DE DECKER, *België in de oorlogsspiraal, nr. 4. Luchtvaartgeschiedenis in België. Spuren naar relicten uit de luchtvaartgeschiedenis.* Belgian Aviation History Association. Erpe, (De Krijger) 2001.
- (4447) M. DE KEYSER, *De automobiel te Ronse of 75 jaar automerkverdeling.* In: Annalen van de geschied- en oudheidkundige kring van Ronse en het Tenement van Inde, jg. 44, 1995, p. 201-208.
- (4448) Julien DE VUYST, *Kasseiers en kasseiwegen.* In: Ons Heem, jg. 65, nr. 3, juli-september 2003, p. 29-36.
- (4449) Maria DE WAELE, *Vliegende sigaren, Zeppelins & Blimps.* In: TIC, deel 85, 2004, nr. 1, Cahier 29, p. 1-25.
- (4450) J.M. GREGOIRE, *Autoroutes en Belgique. Origine et réalisation.* Brussel, (Librairie Simon Stevin) 1985.
- (4451) L. MAHIEU, *Ponts à haubans en Belgique.* In: Annales des Travaux Publics de Belgique, n° 2, 1988.
- (4452) Henri VANNOPPEN, *Vervoer te land in Brabant of de geschiedenis van het wegennet.* In: Ons Heem, jg. 65, nr. 3, juli-september 2003, p. 56-71.
- (4453) Dominique VANPEE, *Rotondemonumenten, wegwijzers, straatmeubilair,...en andere zaken langs de (auto)weg.* In: SIWE-Nieuwsbrief, nr. 14, februari 2004, p. 13-16.
- 11.12.1 Scheepvaart**
- (Zie ook: 4278, 4298, 3409, 4346)
- (4454) Clément BARTHELEMY, Arcangelo SCE-MA, André RENSON, *Les canaux du Centre, une histoire, un style. <Profils n° 8>.* Liège, (Editions du Perron & Ministère Wallon de l'Equipement et des Transports) 2004.
- (4455) F. BERCK, *La navigation à vapeur sur la Meuse.* Liège, (Musée du Fer et du Charbon) 1985.
- (4456) André CHAPELLE, *Bords de Meuse, coll. La Wallonie en cartes postales anciennes.* Huy, (P.Malherbe) 1997.
- (4457) Gerrit DE NEEF, *Het Kanaal Gent-Terneuzen. Geschiedenis van projekt, uitvoering en openstelling, 1817-1827.* Licentiaatsverhandeling. Gent, (U.G. Nieuwste Geschiedenis) 1984.
- (4458) R. FILARSKI, *Kanalen van de koning-koopman. Goederenvervoer, binnenscheepvaart en kanaalbouw in Nederland en België in de eerste helft van de negentiende eeuw.* Amsterdam, 1995.
- (4459) E. JACOBS, *De baquet de Charleroi.* In: De Kijkuit (Koninklijke Kring voor Heemkunde Merksem), jg. 24, 1996, nr. 93, p. 28-30.
- (4460) R. JORIS, *Het kanaal van Beverlo.* In: G. DE BAERE, C. BECKERS, R. JORIS, *Van Weselo tot Wezel. Wezel en zijn geschiedenis.* Mol, 1998, p. 221-227.
- (4461) Pierre KLUYSKENS, *De Bargie: drie eeuwen lang gans Europa door gekend.* In: Ghendtsche Tydingen, jg. 32, nr. 3, april-juni 2003, p. 151-161.
- (4462) J. KNAEPEN, *Les hommes de la rivière sauvage. Les 'naiveurs'. Bateliers de la Basse-Meuse visétoise. III.* In: Notices visétoises, nr. 85-88, maart 2003-december 2003.
- (4463) Luk LEKENS, Jacky LAGROU, *Archiefbeelden Gent: Binnenschippers.* Stroud (Great-Britain), (Tempus Publishing Group Ltd.) 2003.
- (4464) Kris NAUDTS, *Nieuwe maritieme parel van Rupelmonde. Het lichtschip Lichthinder.* In: Toerisme in Oost-Vlaanderen, jg. 52, 2003, nr. 3, p. 32-36.
- (4465) L. PAESHUYS, *Het Kempisch Kanaal werd Albertkanaal.* In: Schot (Schoten), jg. 22, 1994, nr. 82, p. 58-60.
- (4466) Stéphane RATZ, Emmanuel CLOSSET, *XIXe siècle: révolution fluviale et nouvelles ambitions portuaires.* In: Jean-Marie Doucet (dir.), *Gens de Meuse (collection'Histoire d'une ville'),* Huy, 1997.
- (4467) I. VERPOORTEN, *Het project De Leuvense trekschuit.* In: Erfgoed van industrie en techniek, jg. 10, nr. 2 (juni 2001), p. 55-58.
- (4468) M. WILLOCX, *Vertakking naer Turnhout van het vereenigingskanael der Maes naer de Schelde.* In: Taxandria, Nieuwe reeks, LXXI, 1999, p. 215-264.

11.12.2 Spoorwegen, tram & bus

(Zie ook: 4223, 4265, 4273, 4325, 4355, 4367, 4369, 4374)

(4469) Alexis BAERTS, Julien CASIERS, Jo CELIS, e.a., *Mechelen, Leuven, Tienen... retour. Een treinreis door het verleden*. Leuven, (Standaard Boekhandel) 1987.

(4470) Hugo DE BOT, *Stationsarchitectuur in België. Deel II. 1914-2003*. Turnhout, (Brepols Publishers) 2003 (Titel van de Franstalige editie: *Architecture des gares en Belgique. Tome II 1914-2003*).

(4471) Jean DEFER, *Le viaduc de Moresnet*. In: *Bulletin Trimestriel de l'asbl. P.I.W.B.*, nr. 55, juli-september 2003, p. 11-15.

(4472) Georges FERON, *De spoorwegen, de bedevaarten, het toerisme en de sport... of het reizen met speciale treinen*. In: *Ons Heem*, jg. 56, nr. 1, 2003, p. 31-38.

(4473) Didier FUNKEN, Christian LAMBY, *Histoire du chemin de fer Landen-Statte*. Liège, (Groupement belge pour la Promotion et l'Exploitation touristique du transport ferroviaire) 1990.

(4474) G. GEYSEN, M. NITELET, *Les Gares de l'entité de Pont-à-Celles Nord & Pont-à-Celles Sud*. In: Cella, *Périodique du Cercle d'Histoire et d'Archéologie de Pont-à-Celles et environs*, nr. 97, 1ste trimester 2004.

(4475) Evert LAGROU, Marc DUBOIS, *Stations-steden. Eurostation: 10 jaren onderweg*. Brussel, (Eurostation N.V.) 2003.

(4476) Ulysse LAMALLE, *Histoire des chemins de fer belges. Collection Lebègue et Nationale*. Brussel, (Office de Publicité) 1953.

(4477) Jean-Pierre MARISSENS, *Historique des lignes des tramways bruxellois*. Brussel, (MUFDOFER / Musée privé de documentation ferroviaire) 2002.

(4478) G. MEULEMANS, *De buurtspoorwegen in de regio Haacht: bij de start van een nieuw Hagok-project*. In: HAGOK (Haachts oudheidkundig en geschiedkundig tijdschrift), jg. 9, 1994, nr. 2, p. 140-146, nr. 3-4, p. 202-214.

(4479) J.-F. VAN CAULAERT, *De Han-sur-Lesse aux grottes: histoire d'une ligne vicinale aux voies balladeuses*. In: *De la Meuse à l'Ardenne*, nr. 35, 2003.

(4480) R. VANDER BEKEN, R. LIEVENS, *Suite de l'historique des ponts rails de la ligne 130A*. In: *Le Trèfle*, Publication trimestrielle du Cercle d'Histoire Pierre Wins de Merbes-le-Château, nr. 44, oktober 2003 & nr. 45, januari 2004.

(4481) B. VAN DER HERTEN, M. VAN MEERTEN, *Het Waasland ontsloten: de spoornet Antwerpen-Gent 1841-1897*. In: *Annalen van de koninklijke*

oudheidkundige kring van het Land van Waas, jg. 98, 1995, p. 357-392.

(4482) J.H.S.M. VEEN, *Spoorwegontwikkeling in het gebied van het voormalige hertogdom Brabant: 1835-1870*. In: *Bijdragen tot de geschiedenis, bijzonderheid van het oude hertogdom Brabant*, jg. 78, 1995, nr. 1-4, p. 53-65.

(4483) H. VERSTRAETE, *Het station van Laken in de LACA-kalender*. In *Laca-Tijdingen*, 1994, nr. 2, p. 8-11.

11.12.3 Rijtuigen

(4484) Jozef VAN DEN BOSSCHE, *Het autobedrijf Minerva Motors n.v. (1897-1935). Een sociaal-economische bijdrage tot de Belgische automobielgeschiedenis*. Licentiaatsverhandeling. Gent, (U.G., Nieuwste Geschiedenis) 1976.

11.12.4 Post, telegraaf & telefoon

(Zie ook: 4351)

(4485) I. VANDEN BREEDE, *Postgeschiedenis en stempelstudie van Deerlijk van 1621 tot 1994 (dl. 1)*. In: *Derlike*, jg. 19, 1996, nr. 2, p. 35-60.

(4486) I. VROOM, *Wat kan het Postmuseum met zijn patrimonium, zijn archief en zijn documentatie aan de heemkundige kring aanbieden bij het opstellen van de postgeschiedenis?* In: *Ons Heem*, jg. 42, 1988, nr. 2 (deel 206), p. 41-56.

11.13 Bouwnijverheid, huisvesting & architectuur

(Zie ook: 4495)

(4487) Jo BRAEKEN, *Schoonheid van dynamo en sunbeam. De luchthaven van Deurne, een vergeten pionier*. In: *M&L*, jaargang 22 (2003), nr. 5, p. 25-41.

(4488) Bruno INDEKEU, *Een halve eeuw ten dienste van de Belgische waterwegen en dijken: Ulrich Kümmer (1792-1862), ingenieur van bruggen en wegen*. In: *M&L*, Jg. 23, nr. 3, mei-juni 2004, p. 4-29.

(4489) A. VAN MALDEGHEM, *Kroniek van een bouwfirma ter gelegenheid van 125 jaar bouwmateriaal van Maldegem*. In: *Het Land van Nevele*, jg. 25, 1994, nr. 4, p. 267-285.

11.13.1 Huisvesting

(Zie ook: 4263)

(4490) Roger MOREAU, *Archiefbeelden Gent. Deel V: Beluiken, poortjes en cités*. Stroud (Great-Britain), (Tempus Publishing Group Ltd.) 2003.

(4491) Travailleurs, Travailleuses! In: Isabelle DE PANGE, Cécile VAN PRAAT-SCHAACK, *400 façades étonnantes à Bruxelles*. Brussel, (Editions Aparté) 2003, p. 132-141.

(4492) Bart VOS, *De Bataviawijk. Studie van een arbeidersbuurt in de eerste generatie (1836-1914)*.

Licentiaatsverhandeling. Gent, (U.G. Nieuwste Geschiedenis) 1985.

11.13.2 Architectuurgeschiedenis

(Zie ook: 4146, 4159, 4169, 4211, 4248, 4256, 4268, 4329, 4376, 4470)

(4493) Ch. DASSONVILLE, M. COHEN, S. REUZE, *Les Halles de Schaerbeek*. Brussel, (La Lettre Volée) 2003. <Nederlandstalige titel: De Hallen van Schaerbeek>.

(4494) Pierre HALLEUX, *La compréhension de la pensée technique des bâtisseurs médiévaux: un long chemin du 12e au 21e siècle*. In: Bulletin de liaison ICOMOS. Wallonie-Bruxelles. Dossier 2002-2003. Charleroi, (ICOMOS Wallonie-Bruxelles) 2003, p. 3-30.

(4495) J. KEUNEN, *De mijnkathedralen in Limburg: hun ontstaan, invloed op de latere kerkenbouw, skulptuur en glasramen*. In: Ons Heem, jg. 48, 1994, nr. 3, p. 161-173.

(4496) Dirk VAN DE VIJVER, *Ingenieurs en architecten op de drempel van een nieuwe tijd (1750-1830)*. Leuven, (Universitaire Pers Leuven) 2003.

11.14 Distributie, handel & stapelplaatsen

(Zie ook: 4146, 4159, 4169, 4211, 4248, 4256, 4268, 4329, 4376, 4470)

(4497) Sara CANIPEL, *De bedrijfsgeschiedenis van de Orfèvrerie Wiskemann: concurrentiestrategie en concurrentievoordeel tijdens hun cruciale expansiefase 1928-1945*. In: Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis, jg. 33, nr. 3-4, p. 455-483.

(4498) Emmanuel COLLET (red.), *Delhaize'De Leeuw'. Kruideniers sinds 1867*. Tielt, (Lannoo) 2003.

(4499) Karen DE POOTER, *La Tentation*. Brussel, (La Tentation) 2000.

(4500) Pascale INGELAERE (red.), Claire BILLEN, Jean-Pierre GRIMMEAU, Serge JAUMAIN e.a., *Commerce et négoce. Région de Bruxelles-Capitale*. Sprimont, (Mardaga) 2003.

(4501) Corinne LE BRUN, *Bruxelles et ses galeries couvertes'hors du temps'. Promenade dans le Passage du Nord*. In: Nouvelles du Patrimoine, nr. 101, juli - september 2003, p. 10-11.

(4502) Wim LEFEBVRE, *Het geografisch inplantingspatroon van voedingswinkels te Leuven tijdens de tweede helft van de negentiende eeuw 1860-1908*. In: Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis, jg. 33, nr. 1-2, 2003, p. 91-127.

(4503) Adèle SANTOCONO, *Commerce et négoce à Bruxelles. La peinture murale publicitaire: un savoir-faire révolu*. In: Nouvelles du Patrimoine, nr. 101, juli-september 2003, p. 20-23.

(4504) Henri VANNOPPEN, *De accessoires van de biersector in Vlaams-Brabant: uithangborden*,

bierpubliciteit, biermaten en biervervoer. In: Ons Heem, jg. 65, nr. 3, juli-september 2003, p. 9-17.

11.15 Hygiëne & comfort

(4505) Eddie NIESTEN, Jan RAYMAEKERS, Yves SEGHERS, Bert WOESTENBORGH, *België kookt! De eeuw van Caudelier 1830-1930*. Leuven, (Centrum Agrarische Geschiedenis) 2004.

11.16 Ontspanning & opvoeding

(Zie ook: 4252, 4289)

(4506) G. BRAIVE, *La vogue des vélodromes dans l'entre-deux-guerres*. In: Le Lothier roman, Revue d'histoire publiée par le Centre d'histoire et d'archéologie du Pays de Genappe, 10de jg., 2004, nr. 1-2.

(4507) V. LEGROS, *Le cinématographe à la kermesse de Spa avant 1914*. In: Histoire et Archéologie spadoises, nr. 116, jg. 34, december 2003.

(4508) Bert MOEYTAERT, *Van wielerbaan tot'veld-droom'. Ups en downs van het baanwielrennen in België (1890-2003)*. In: Sportimonium, 2003, nr. 4, p. 68-74.

(4509) Peter SCHOLLIERS, *Werklieden, toerisme en wereldtentoonstellingen voor 1900*. In: Brood & Rozen: tijdschrift: *tijdsschrift voor de geschiedenis van sociale bewegingen*, 2003, nr. 2, p. 21-29.

(4510) Chris SCHWARTZ, *Sport voor allen?! De opkomst van de sport als massaproduct*. In: Sportimonium, 2004, nr. 2, middenkatern.

(4511) Jan TOLLENEER, Stijn URKENS, *Sportopvoeding en geschiedenis*. In: Sportimonium, 2003, nr. 3, p. 56-58.

12. Historische geografie & vorming van het landschap

(Zie ook: 4144, 4165/22, 4165/23, 4255, 4282, 4287, 4291, 4294, 4364, 4434, 4476)

(4512) J. AERTS, *Postindustriële landschappen Vlaanderen*. In: A+ nr.183, augustus-september 2003, p. 52-53.

(4513) P. UYTTHENHOVE, E. LAMBERTS, *Postindustriële landschappen Antwerpen*. In: A+ nr.183, augustus-september 2003, p. 54-61.

13. Geschiedenis van de techniek

(Zie ook: 4141, 4148, 4162, 4168, 4175, 4186, 4191, 4327, 4413, 4430)

(4514) R.-A. BLONDEAU, *Wetenschap in Vlaanderen na 1830 en in de Vlaamse Beweging*. In: De IJzerbode, jg. 26, 1996, <artikelenreeks>, nr. 1 tot en met 11.

(4515) Johan DAVID, *Veld werk naar oudere technieken. Wenken voor de heemkundige*. In: Ons Heem, jg. 30, nr. 6 (1976) p. 196-206.

- (4516) *De Leeuw ontmoet de Draak. 7000 jaar wetenschap en technologie in China en Vlaanderen.* Catalogus. Tentoonstelling. Brussel, (Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap) 1996.
- (4517) M. DORIKENS, L. DORIKENS-VANPRAET, K. VAN CAMP, P. DE RYCKE, J. UYTTHENHOVE, *Verborgen voor het oog. Historische microscopen en X-stralen foto's uit de collectie Dr. Henri Van Heurck (1838-1909).* 6 november 2003-25 juli 2004. Geïllustreerde catalogus. Gent, (Museum voor de Geschiedenis van de Wetenschappen) 2003.
- (4518) Robert HALLEUX, *La Science Classique. Dictionnaire critique.* Parijs, (Flammarion) 1998.
- (4519) *In terra, in mare, in cielo. Due secoli di scienza in Belgio.* (Tentoonstellingscatalogus). 09/01/2004 – 08/03/2004. Roma, (Academia Belgica / Europalia Italia) 2004.
- (4520) G. LECOCQ, Henri DUBOIS, *Histoire et technique des moulins.* In: Annales de la Société Royale d'Archéologie, d'Histoire et de Folklore de Nivelles et du Brabant Wallon, Tome XXVIII-XXIX, 2003.
- (4521) J. UYTTHENHOVE, *Van kwik tot silicium.* Catalogus met achtergrondinformatie bij de tentoonstelling over de invoering van elektronica in de wetenschappelijke instrumenten in de 20ste eeuw. Gent, (Museum voor de Geschiedenis van de Wetenschappen / Universiteit Gent) 2002.
- ## Index: namen van auteurs
- M. ADRIAEN: 4288
 - J. AERTS: 4512
 - W. AERTS: 4244, 4245, 4246, 4247
 - M. A. ALMOSTER FERREIRA: 4141
 - P. ANDRIES: 4192
 - M. BAECK: 4431
 - K. BAERT: 4279, 4282
 - A. BAERTS: 4469
 - D. BAERTS: 4346
 - C. BARTHELEMY: 4454
 - H.-P. BÄRTSCHI: 4142
 - C. BECKERS: 4460
 - F. BERCK: 4455
 - E. BERGSTEIN: 4304, 4416
 - Beschermingen...: 4206
 - A. BIANCHI: 4209, 4367
 - C. BILLEN: 4500
 - D. BILTEREYST: 4201
 - R.-A. BLONDEAU: 4514
 - M. BODE: 4282
 - J. BONTE: 4143
 - T. BOSCH: 4144
 - R. BOTERBERGE: 4289
 - J. BOTERDAEL: 4368
 - J. BOUCON: 4335, 4336
 - N. BRACKE: 4407, 4414
 - D. BRACKX 4445
 - J. BRAEKEN: 4248, 4387
 - G. BRAINE: 4363
 - G. BRAIVE: 4506
 - Brouwerij Bockor...: 4290
 - P. BRICTEUX: 4193
 - R. BRION: 4194
 - P. BRUYELLE: 4210
 - J. BUNGELEERS: 4247
 - F. BUSINE: 4211
 - E. BUSSIÈRE: 4321
 - Buurtspoorwegmuseum...: 4223
 - S. CANIPEL: 4497
 - M. CAPRON: 4417, 4418
 - G. CARDOSO: 4369
 - C. CARTIER: 4145
 - J. CASIERS: 4469
 - J. CELIS: 4469
 - M. CELIS: 4432
 - L. CEYSSENS: 4395
 - A. CHAPELLE: 4456
 - F. CLAES: 4386
 - S. CLERBOIS: 4436
 - E. CLOSSSET: 4466
 - M. COHEN: 4493
 - M. COLLE-MICHEL: 4195, 4196
 - E. COLLET: 4498
 - H. COLPAERT: 4224
 - T. COOMANS: 4390
 - P. CORNUT: 4309
 - S. COUMONT: 4234
 - C. CROMBE: 4353
 - P. CRYNS: 4446
 - P. CUYPERS: 4243
 - M. DACHOUFFE: 4305
 - A. DAGANT: 4419
 - M. DANDOY: 4322
 - G. DARLEY: 4116
 - C. DASSONVILLE: 4493
 - J. DAVID: 4515
 - G. DE BAERE: 4460
 - M. DEBAUQUE: 4313
 - J. DE BELDER: 4189
 - H. DE BOT: 4470
 - R. DE CEULAER: 4244, 4245, 4246, 4247
 - F. DE CHOU: 4267
 - E. DECLERCK: 4408
 - L. DE CLERCQ: 4432
 - M. DE CLERCQ: 4212
 - F. DE COCKER: 4409
 - J. DECORT: 4291
 - T. DECOSTER: 4238
 - C. DE DECKER: 4446
 - J. DEFER: 4471
 - J. DEGLIN: 4305, 4310
 - P. DE GREEF: 4433
 - R. DE HERDT: 4225, 4268
 - M. DE KEYSER: 4447
 - H. DE KOK: 4249
 - De Leeuw...: 4516
 - J.-C. DELHEZ: 4337
 - T. DELPLANQ: 4311
 - S. DELPRETE: 4191
 - H. DELREE: 4323
 - P. DELREE: 4391
 - S. DELVIESMAISON: 4338
 - G. DE NEEF: 4457
 - G. DENCKERE: 4188
 - L. DENEWET: 4207, 4213, 4235
 - P. DE NIEL: 4434, 4437
 - B.G.Y. DE NIL: 4269
 - I. DE PANGE: 4491
 - C. DEPAUW: 4410, 4411
 - K. DE POOTER: 4499
 - R. DERENNE: 4339
 - M. DE RUYVER: 4270
 - P. DE RYCKE: 4517
 - M.-R. DESMED-THIELEMANS: 4370
 - G. DE VLEESCHOUWER: 4436
 - G. DEVOS: 4250
 - P. DEVOS: 4271
 - W. DEVOS: 4344
 - W. DEVRIENDT: 4251
 - J. DE VUYST: 4448
 - P. DE VUYST: 4272
 - M. DE WAELE: 4396, 4449
 - B. DE WEVER: 4188, 4203
 - W. P. DEZUTTER: 4292
 - L. DHOOGHE: 4214
 - L. DIGNEF: 4435
 - F. DISCRY: 4324
 - L. DORIKENS-VANPRAET: 4517
 - M. DORIKENS: 4517
 - H. DUBOIS: 4520
 - M. DUBOIS: 4192, 4475
 - J.-P. DUCASTELLE: 4178, 4226
 - G. DUEZ: 4312
 - DUGUERNY: 4345
 - A. DUPONT: 4392
 - C. A. DUPONT: 4371, 4372
 - Y. DUWELZ: 4447
 - P. DYKMAN: 4325
 - W. EBERT: 4147
 - L. EGGERICX: 4377
 - H. ERAUW: 4273
 - M. ERKENS: 4381
 - Th. FAIDER-THOMAS: 4313
 - G. FERON: 4472
 - R. FILARSKI: 4458
 - S. FLOARE: 4148
 - A. FÖHL: 4149
 - M.-F. FONTAINE-SMET: 4326
 - P. FRANCOIS: 4203
 - D. FUNKEN: 4473
 - J.-P. GABRIEL: 4215
 - G. GADEFYN: 4231
 - J. GADISSEUR: 4239
 - L. GEEROMS: 4282
 - F. GEERTS: 4179
 - C. GENTILHOMME: 4344
 - J. GERITS: 4259, 4260
 - Geschiedenis...: 4261
 - G. GEYSEN: 4314, 4315, 4474
 - R. GHYSELS: 4364
 - J. GHYSSENS: 4274, 4275
 - G. GILBOS: 4420
 - B. GILLE: 4150
 - M.R. GIULIANI: 4421
 - C. GOUVIENNE: 4236
 - A. GRAUX: 4365
 - J.M. GREGOIRE: 4450
 - J.-P. GRIMMEAU: 4500
 - GUBIN: 4370
 - Guide...: 4227, 4228
 - R. GUILLAUME: 4210
 - P. HALLEUX: 4494
 - R. HALLEUX: 4327, 4518
 - G. HANSOTTE: 4197, 4198, 4199, 4393
 - G. HAUSEMER: 4237
 - J.J. HAVELAAR: 4151
 - E. HELIN: 4323
 - Het 60-jarig bestaan...: 4252
 - S. HEYSE: 4216
 - A. HIMLER: 4253, 4254
 - H.H. HINTERHUBER: 4152
 - J.H. HOFENK DE GRAAFF: 4153
 - H. HOLEMANS: 4276, 4293
 - E. HOLOFFE: 4217
 - Hoogovens Historisch...: 4177
 - G. HOORNAERT: 4294
 - Roger HOURANT: 4422
 - Huy...: 4222
 - S. HUYSMAN: 4397
 - O. HYLDTOFT: 4154
 - B. INDEKEU: 4179, 4488
 - P. INGELAERE: 4500